СОНЦА:
Усход, захад, даўжыня дня:
Мінск — 8.27, 15.51, 7.24;
Віцебск — 8.24, 15.34, 7.10;
Магілёў — 8.16, 15.41, 7.25;
Гомель — 8.05, 15.46, 7.41;
Гродна — 8.40, 16.08, 7.28;
Брэст — 8.32, 16.17, 7.45.

МЕСЯЦ:
Маладзік 24 снежня.

ІМЯНІНЫ:
Данілы, Нікана, Лукі, Адама; Евы.

ЗВЯЗДА

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 2 рублі

24 СНЕЖНЯ 1992 г. чацвер, № 253 (22031)

РОЗГАЛАС

КУРС ДОЛАРА «ЗАТРЭСЛА»

Пасля невялікай перадышкі зноў «затрэсла» долар. Яшчэ на мінулым тыдні «зялёныя» можна было свабодна абмяняць па курсу ад 490 рублёў да 500 за адзін долар, а ўжо ўчора курс трымаўся на адзнацы 470—480 рублёў. Праўда, у некаторых банках Мінска за яго давалі 485, але здаць было немагчыма — сваіх кліентаў хапала. Хлопцы ў скураных куртках здавалі сваю выручку, якую яны атрымалі на Камароўцы ці стадыёне «Дынама». Як растлумачыў адзін з супрацоўнікаў «Мінскбізнесбанка», «прымаем толькі буйныя сумы». Колькі канкрэтна — невядома. Дарэчы, сто долараў нават пад увагу не браліся — дробязь.

У іншых пунктах скупкі ці продажу валюты ў лепшым выпадку не было савецкіх грошай ці «зайчыкаў», у горшым — кантора зусім была закрыта. Як вынік — адразу ж з'явілася мноства гандляроў, якія былі гатовы набыць у вас СКВ па больш «прымальнай» для іх цане: долар — за 460, нямецкую марку — за 290 рублёў. Бясспрэчна, іх назаўтра можна было ўбачыць у адным з банкаў.

Праўда, усё аказалася не так сумна — валюту ўсё ж можна яшчэ абмяняць па нармальнаму курсу — 490 рублёў на рукі. Столькі давалі ў чыгуначных білетных касах, што знаходзяцца каля Нацыянальнага банка РБ. Праўда, чарга была, як за каўбасой.

Аказваецца, ў нас усё ж нямала багацеяў.

На фоне ажыятажнага продажу СКВ нямала знаходзіцца і пакупнікоў на яе, што ахвотна ўкладваюць свой «драўляны» капітал у замежныя грошы.

Па прагнозах аднаго з вулічных «спецыялістаў», курс СКВ да канца гэтага года яшчэ значна ўпадзе, затое з пачаткам 1993 года долар і марка пачнуць імкліва «расці».

Да такога «астралагічнага» вываду, відаць, трэба прыслухацца і зрабіць выбар для сябе: трымаць «зялёныя» і ДМ мёртвым грузам у панчосе, ці ўсё ж пусціць у абарот. Хоць, безумоўна, ажыятаж многім на руку, таму што ў такія марозныя снежаньскія дні можна пагрэць рукі на чужым агні.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

СУМЫ ЎЗНОСУ З КОЖНАГА НОСА, ЗАМЕЖНАГА І ІНШАГАРОДНЯГА

МІНСК. У сувязі са змяненнем кошту сацыяльна-бытавых і камунальных паслуг на чарговую сесію Мінскага гарвыканкома выносіцца пытанне аб устанаўленні абавязковага ўзносу для прадпрыемстваў і арганізацый усіх форм уласнасці, якія запрашаюць на работу і жыхарства ў Мінск замежных грамадзян, а таксама жыхароў Беларусі, за кожнага такога працаўніка ці выпускніка вышэйшых, сярэдніх спецыяльных навучальных устаноў і ПТВ. Выключэннем з'яўляюцца тыя аб'яднанні, якія ўтрымліваюцца за кошт гарадскога бюджэту.

Сума ўзносу будзе залежаць ад тэрміну дзеяння заключанага кантракта: да трох гадоў — 50 мінімальных зарплат, больш трох гадоў — 300 мінімальных зарплат для замежных грамадзян і 200 — для іншагародніх жыхароў Беларусі.

Сумесныя прадпрыемствы, замежныя фірмы і гандлёвыя прадстаўніцтвы, якія ажыццяўляюць эканамічную дзейнасць, павінны праводзіць разлікі ў замежнай валюце па афіцыяльнаму курсу.

«Працэс пайшоў» і ў гэтым напрамку

Адным з абавязковых атрыбутаў рынку з'яўляецца беспрацоўе.

З пачатку года толькі ў адным райцэнтры (Бярозе) у цэнтр занятасці звярнуліся 850 чалавек. У асноўным гэта звольненыя па скарачэнню штатаў. Калі ў мінулым годзе ў тым жа Бярозаўскім раёне было зарэгістравана ўсяго толькі 7 беспрацоўных, дык у гэтым іх налічваецца ўжо 125 чалавек. Тэндэнцыя, як відаць, у наяўнасці.

Людміла ГІЛЕВА.

Будзе ў Беларусі нацыянальны парк

На Экалагічнай камісіі пры Савеце Міністраў абмяркоўвалася пытанне аб стварэнні нацыянальнага парку ў Браслаўскім раёне. Гэта будзе першы нацыянальны парк у рэспубліцы. З улікам уздзеяння Ігналінскай АЭС і іншых аб'ектаў, што забруджваюць зону Браслаўскага раёна, камісіяй была аддадзена перавага мінімальнаму варыянту парку. Плануецца заняць ім тэрыторыю ў 54,4 тысячы гектараў.

У Дзяржэканомплане, Мінфіне, Дзяржкамэкалогіі, Галоўным упраўленні вытворча - гаспадарчых службаў і запаведнікаў, Камітэце па зямельнай рэформе і іншых арганізацыях распачаты падрыхтоўчыя работы па стварэнню нацыянальнага парку. **Таццяна КОРСАК, (РІД).**

НЕ ГУСТА, АЛЕ І НЕ ПУСТА

БЯРОЗА. Усяго 18 фермерскіх гаспадарак налічваецца сёння ў раёне. За тымі, хто рызыкнуў пайсці на «вольны хлеб», замацавана 225 гектараў зямлі, у тым ліку 154 гектары ворыва. У сваіх гаспадарках фермеры ўтрымліваюць 58 галоў буйной рагатай жывёлы, у тым ліку 23 каровы, а таксама 76 свіней. Пакуль не «густа»?

БелаПАН.

ХВОРЫМ ДЗЕЦЯМ—НАШЫ СЭРЦЫ

Навагодні зварот да ўсіх неабыякавых людзей

Крыўдна і горка, але мусім прызнаць — нашы дзеці ў вялікай бядзе. Іх, бязвінных, найбольш балюча зачапіў чарнобыльскі джын, які вылецеў з чэрава атамнага рэактара. Яны пакутуюць ад хворай экалогіі, недасканалай медыцыны і педагогікі, бацькаўскай разбэшчанасці, ад эканамічнай нестабільнасці і палітычнай тузаніны.

Існуюць нават дзіцячыя чэргі: каб купіць цікавую цацку, танную вопратку, каларыйную ды чыстую ежу. Але самая загнаная чарга — у бальніцы, на лячэнне.

У нашай рэспубліцы адведзена для хворых дзяцей 18 тысяч бальнічных ложкаў. Яны ніколі не пустуюць. На іх, разам з таблеткамі, уколамі, кропельніцамі, нашы дзеці будуць сустракаць Новы год.

Беларускі дзіцячы фонд, як таварыства сяброў дзяцей, арганізуе навагоднія падарункі для тых дзяцей-пакутнікаў, якіх сустрэне Дзед Мароз у аддзяленнях дзіцячай анкалогіі, кардыялогіі, псіхіятрыі. Мы наведаем дзяцей-інвалідаў у 1-й гарадской дзіцячай бальніцы, хворых дзяцей у Навінках, Аксакаўшчыне. Пабываем на вуліцы Чарвякова ў гемафілаў, на вуліцы Сухой у дзяцей з паталогіяй слыху і мовы, у аддзяленні «Пратэзіст».

Ад імя праўлення Беларускага дзіцячага фонду звяртаемся да кіраўнікоў рэспублікі, народных дэпутатаў, лідэраў усіх партый, грамадскіх арганізацый, камітэтаў і фондаў, да прадпрымальнікаў, працаўнікоў сяла, у Саветы рабочых калектываў і прафсаюзы, да творчай і навуковай інтэлігенцыі з настойлівым заклікам:

Давайце, людзі, сэрцам адчуем дзіцячую бяду. Знойдзем час, жаданне і магчымасці, каб у калядныя, пераднавагоднія дні наведаць кожнае хворае дзіця.

Дзяцей, якія чакаюць нашай спагады і ласкі, можна адшукаць у бальніцах і санаторыях, у дыспансерах і прафілакторыях. Многа дзяцей-інвалідаў жыве ў сем'ях. Іх трэба наведаць перад святам, наведаць стомленых ад гора матуль, дапамагчы і паспачуваць ім.

Нагадваем адрасы міласэрнасці: 18 тысяч хворых дзяцей у стацыянарах, 12,5 тысячы дзяцей-інвалідаў, 83 школы-інтэрнаты з хворымі дзецьмі.

Азірніцеся наўкол сябе, добрыя людзі. І зрабіце крок да дзіцячай бяды.

Поспеху вам і натхнення на шляху міласэрнасці да хворых дзяцей.

Здароўя і жадання рабіць дабро!

З Новым годам, сябры дзяцей!

Уладзімір ЛІПСКІ,
прэзідэнт Беларускага дзіцячага фонду.

Пашана ў духу дэмакратыі...

Аляксандру Курловічу, двухразоваму алімпійскаму чэмпіёну, прысвоілі званне ганаровага грамадзяніна Гродна. Яго імя ўнеслі ў Кнігу Славы горада, у якой з 1967 года пазначана 12 чалавек. Сярод іх — генерал-лейтэнант, Герой Савецкага Саюза Дзмітрый Міхайлавіч Карбышаў; кампазітар, заслужаны дзеяч культуры А. Шыдлоўскі і іншыя. Званне ганаровага грамадзяніна, безумоўна, вялікая маральная ўзнагарода. Толькі матэрыяльна гэтая льгота сёння не падмацоўваецца. Прынята рашэнне, што праблемы А. Курловіча і прадастаўленне яму льгот павінна разглядацца выканкомам у асобным парадку.

Наталля ГРЫБ.

Малюнак Віктара ДУБОВІКА.

Застаўся... з рагамі. Але здрады не было

АСТРАВЕЦ. Восем дзён знаходзіўся ў раёне паляўнічы з Бельгіі, якога цікавіла паляванне на ласёў. Бельгіец пабываў у шасці паляўнічых калектывах, дапамог у здабычы 6 ласёў па ліцэнзіях промыславага адстрэлу. Ды і сам замежны госць не застаўся без трафея — двух рагоў, за якія заплаціў 350 марак. Відаць, такая вандроўка з ружжом задаволіла госця, калі ён выказаў жаданне яшчэ раз наведацца на Астравеччыну ўжо разам з кампаньёнамі, каб пастраляць у ваўкоў. Дарэчы, у рэспубліцы створана новая арганізацыя «Белпаляванне», якая за валюту прадастаўляе замежным кліентам права палявання ва ўгоддзях рэспублікі.

Адмовілі ў матэрыяльнай дапамозе— прыходзьце ў суд!

МАГІЛЁЎ. У народны суд Магілёва паступіла іскавая заява мясцовага жыхара аб спагнанні з абкома прафсаюзаў членскіх узносаў, якія ён выплаціў за 44 гады. Існец разлічвае атрымаць суму ў 500 рублёў.

НА СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РБ

ПРЫСЯГА—ПА ЖАДАННЮ

У апошні дзень старога года воінскую прысягу на вернасць народу і дзяржаве змогуць прыняць не толькі ваеннаслужачыя—грамадзяне Беларусі, але і іх калегі, якія прыбылі ў рэспубліку для праходжання службы пасля ўступлення ў сілу Закона «Аб грамадзянстве Рэспублікі Беларусь». Гэта стала магчымым пасля зацвярджэння Вярхоўным Саветам вечарам 22 снежня Закона «Аб прызнанні грамадзянамі рэспублікі асоб, на якіх распаўсюджваецца статус ваеннаслужачых, і членаў іх сем'яў».

Новым заканадаўчым актам грамадзянамі рэспублікі прызнаюцца ваеннаслужачыя, якія прыбылі з іншых дзяржаў і выказалі жаданне стаць грамадзянамі Беларусі і прыняць прысягу. Тысячы ваеннаслужачых, якія аказаліся ў нас у выніку розных міжнародных пагадненняў, атрымаюць права свабоднага выбару свайго далейшага лёсу.

Паколькі ўсё ж наша нацыянальнае заканадаўства прадугледжвае некалькі іншы механізм прызнання грамадзянства, менавіта гэтай акалічнасцю і тлумачыцца абмежаваны тэрмін дзеяння данага дакумента — да 31 снежня 1993 года.

Затым парламент разгледзеў змяненні і дапаўненні ў заканадаўчыя акты рэспублікі «Аб падатку на дабаўлены кошт», «Аб акцызах», «Аб падатку на нерухомую маёмасць», «Аб падатку на экспарт і імпарт», «Аб падаходным падатку з грамадзян» і «Аб транзітным падатку». Вырашана, напрыклад, што самы вялікі падаходны падатак—60 працэнтаў — будуць плаціць тыя грамадзяне, штомесячны даход якіх складае 50 тысяч рублёў і больш.

Пытанне аб падаходным падатку з грамадзян, занятых у сельскай гаспадарцы, узнікла, можна сказаць, экспромтам. Сутнасць спрэчкі, якая адбылася літаральна ў апошнюю мінуту, зводзілася да аднаго: ці захаваць ільготу па выплаце падаходнага падатку толькі за калгаснікамі або распаўсюдзіць яе і на работнікаў саўгасаў. Пасля гадзіннай дыскусіі большасцю галасоў была прынята папраўка, прапанаваная Саветам Міністраў, аб часовай льгоце па гэтаму падатку толькі для сялян, занятых у калектыўных гаспадарках.

Затым у лічаныя мінуты прынялі пастанову аб парадку ўвядзення закона ў дзеянне. Прагаласавалі дэпутаты і за прыняцце пастановы аб увядзенні ў дзеянне Закона Рэспублікі Беларусь «Аб транзітным падатку».

Традыцыйнае ж ранішняе «рознае» разнастайнасцю не вызначалася. Пасяджэнне зводзілася да аднаго — прапановы Станіслава Шушкевіча выбраць на пасаду Генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь намесніка Старшыні Вярхоўнага Савета Васіля Шаладонава. Кіраўнік парламента ахарактарызаваў Васіля Іванавіча як чалавека вялікай адказнасці і высокіх прафесіянальных якасцей. Тайным галасаваннем гэта прапанова была падтрымана большасцю парламентарыяў.

Каб не сустракаць Новы год хоць бы і з часткай старых праблем, дэпутаты вырашылі падоўжыць рабочы дзень парламента на адну гадзіну, ахвяраваўшы абедзенным перапынкам. Сярод праблем, па якіх ім захацелася вызначыць свае пазіцыі, было пытанне аб праекце Статута Садружнасці Незалежных Дзяржаў. Міністр замежных спраў Пётр Краўчанка ў сваім выступленні падкрэсліў, што гэты дакумент закліканы многае вырашыць у далейшым лёсе беларускай дзяржавы.

— Падрыхтоўка гэтага дакумента пачалася каля паўгода назад, — сказаў Пётр Кузьміч. — Часам даходзіла нават да тупіковых сітуацый. Але ў канчатковым выніку змаглі знайсці кампрамісныя рашэнні па большасці пытанняў. Распрацаваны дакумент сёння можа быць прымальным не толькі для дзяржаў-заснавальніц Садружнасці, але таксама для краін, якія збіраюцца ў яе ўступаць, або для тых, хто можа разглядаць сябе ў якасці асацыіраванага члена або з'яўляцца дзяржавай-назіральніцай.

На дзённым пасяджэнні парламент даручыў Станіславу Шушкевічу падпісаць на наступнай сустрэчы кіраўнікоў дзяржаў Статут СНД. Гэтаму папярэднічала дэталёвае абмеркаванне дакумента.

Праўда, улічваючы, што Беларусь аб'явіла сябе нейтральнай дзяржавай, пры яго ратыфікацыі будуць зроблены спецыяльныя агаворкі і заявы. Гэта датычыць, у прыватнасці, трэцяга раздзела, дзе размова ідзе аб калектыўнай бяспецы дзяржаў СНД. Каменціруючы рашэнне Вярхоўнага Савета, Станіслаў Шушкевіч заявіў: «Цяпер Беларусь будуе прававую дзяржаву. Уступленне ў ваенныя саюзы ў нас забаронена Канстытуцыяй. І хоць рэспубліка пакуль яшчэ знаходзіцца ў такім саюзе, але мы маем намер паслядоўна ісці да нейтралітэту».

Дарэчы, практычна ніводзін народны дэпутат не сказаў «не» Статуту Садружнасці. Іншая справа, што пры яго абмеркаванні парламентарыі даволі крытычна прааналізавалі сітуацыю, што склалася ў рэспубліцы праз год пасля сустрэчы ў Віскулях. Разглядаючы СНД як форму міжнароднага супрацоўніцтва, многія з іх гаварылі аб неабходнасці прадоўжыць справу, задуманую год назад. Выказваліся прапановы, накіраваныя на ўмацаванне гэтай Садружнасці і расшырэнне ўзаемадзеяння дзяржаў па двухбаковых пагадненнях з наступным выхадам на шматбаковыя сувязі. Як падкрэсліў народны дэпутат Уладзімір Заблоцкі, самастойнасць дзяржавы ў палітычнай і эканамічнай сферах зусім не азначае яе ізаляцыю.

Уладзімір ГЛОД,
Сяргей ЗАЯЦ,
Ларыса ЛАЗАР,
парламенцкія карэспандэнты БЕЛІНФАРМА.

«ПРАМЕНЬ» У АГНІ

Учора на мінскім гадзіннікавым заводзе «Прамень» адбыўся пажар. Сігнал аб стыхіі з прадпрыемства паступіў у восьмую пажарную часць пасля абеду — у 14.20.

Пажарныя адразу выехалі на месца. Прычыны ўзгарання высвятляюцца.

ДА ЎРУЧЭННЯ ВЯРЫЦЕЛЬНЫХ ГРАМАТ

22 снежня Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Рэспублікі Карэя ў Рэспубліцы Беларусь Хонг Сун Ёнг уручыў вярыцельныя граматы Старшыні беларускага парламента Станіславу Шушкевічу.

Хонг Сун Ёнг нарадзіўся 30 студзеня 1937 года. У сакавіку 1961 года закончыў юрыдычны факультэт Сеульскага дзяржаўнага ўніверсітэта.

Службовую дзейнасць пачаў у маі 1962 года, паступіўшы на работу ў міністэрства замежных спраў Карэі. З верасня 1971 года — 1-ы сакратар пасольства Карэі ў ЗША. Са жніўня 1977 года — саветнік пастаяннага прадстаўніцтва Карэі ў ААН у Нью-Йорку. З сакавіка 1980 года — міністр, часовы павераны пасольства Карэі ў Нігерыі. З верасня 1981 года — генеральны дырэктар Афрыканскага ўпраўлення МЗС. З лютага 1983 года — памочнік па палітычных пытаннях пры прэзідэнце. З лістапада 1984 года — пасол у Пакістане. З лютага 1987 года — намеснік міністра па эканамічных пытаннях МЗС. З лютага 1990 года — пасол у Малайзіі. З лютага 1992 года — Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Карэі ў Расійскай Федэрацыі.

У снежні 1982 года ўзнагароджаны Ордэнам за службовыя заслугі, чырвонымі паласамі.

Жанаты, мае дваіх сыноў і дзвюх дачок.

БЕЛІНФАРМ.

ЛАДЫЁ ФАКТ

У Беларускім камітэце абароны міру прайшла устаноўчая канферэнцыя Цэнтра стратэгічных даследаванняў. Новая няўрадавая арганізацыя аб'ядноўвае намаганні вучоных, грамадскіх дзеячаў, арганізацый па правядзенню незалежных даследаванняў і распрацоўцы альтэрнатыўных канцэпцый развіцця Рэспублікі Беларусь.

***

У будучым годзе цэны на авіябілеты на ўнутрырасійскіх паветраных трасах стануць свабоднымі і ўзрастуць у 4—7 разоў. Вось колькі будуць каштаваць білеты на некаторыя рэйсы з аэрапорта Мінск-2 у будучым годзе. Да Масквы білет будзе каштаваць 2.100 рублёў, Сочы — 3.700, да Гомеля — 900; той, хто пажадае злятаць ва Уладзівасток, заплаціць 22.500 рублёў.

***

З 1 студзеня дзесяць рэспублік — членаў СНД, а таксама Грузія спросцяць правілы выезду сваіх грамадзян за рубеж. Рэформы, хутчэй за ўсё, скасуюць выязную візу і дазволяць грамадзянам захоўваць заграпашпарты. Аднак па ўсёй Еўропе расце трывога што туды непазбежна хлыне паток бежанцаў. Як адзначаюць аглядальнікі, найбольш цяжка давядзецца краінам, што мяжуюць з СНД,— такім, як Фінляндыя, краіны Прыбалтыкі, Польшча, Славакія, Венгрыя, Румынія і Турцыя.

***

З санкцыі намесніка Генеральнага пракурора рэспублікі ў Пінскім медыцынскім вучылішчы ўзаконены штрафы на навучэнцаў. Зараз тут кожны, хто ўхіляецца ад заняткаў, за адну прапушчаную гадзіну плаціць 95 рублёў. Менавіта столькі каштуе праца выкладчыка. Праўда, ад гэтай матэрыяльнай кампенсацыі яму застаецца толькі частка, паколькі грошы ідуць яшчэ на заахвочванне выдатнікаў і паляпшэнне ўмоў быту навучэнцаў.

На парадку дня— цяжкія пытанні

У Віцебску праходзіць пасяджэнне Рэспубліканскага каардынацыйнага савета кіраўнікоў прамысловых прадпрыемстваў і прадпрымальнікаў. Цяжкія пытанні на парадку дня Навукова-прамысловай асацыяцыі. Многія прадпрыемствы — на грані спынення, спробы арганізаваць эканоміку «зверху» не заўсёды даюць станоўчы вынік. Немагчымасць ажыццяўлення плацяжоў з іншымі краінамі Садружнасці ставіць калектывы перад пагрозай банкруцтва. «Паказальны» ў гэтым плане набыты за апошнія некалькі гадоў негатыўны вопыт горада нафтахіміі Наваполацка, дзе ўчора пабывалі намеснік Старшыні Саўміна Мікалай Косцікаў, старшыня Дзяржкампрома Уладзімір Куранкоў і старшыня Федэрацыі прафсаюзаў Уладзімір Ганчарык. Тут практычна амаль усё насельніцтва працуе на нафтахімічных прадпрыемствах, якія адчуваюць вельмі востры дэфіцыт сыравіны. Толькі за гэты год паступленне нафты з Расіі зменшылася амаль напалавіну. Калі становішча не зменіцца, тысячы людзей застануцца без работы.

Кіраўнікі прадпрыемстваў рэспублікі, прадпрымальнікі і прафсаюзныя лідэры маюць намер абмеркаваць на сустрэчы механізм рэгулявання заработнай платы ў сённяшніх умовах, якія хутка мяняюцца, вызначыць асноўныя напрамкі сумеснай работы адміністрацыі прадпрыемстваў і прафсаюзаў па стабілізацыі сітуацыі ў прамысловасці. Акрамя гэтага, Навукова-прамысловая асацыяцыя ўнясе на абмеркаванне свае прапановы аб структуры кіравання прамысловасцю рэспублікі.

Сяргей НІКАНОРАЎ. (БЕЛІНФАРМ).

СІТУАЦЫЯ

ДЫЯГНАЗ: СМЕРЦЬ АД ЖЫЦЦЯ. САБАЧАГА

У суботу, 12 снежня, завод імя Вавілава працаваў у лік 31 снежня. Каб спакойна сустрэць Новы год. Слесар механазборачных работ Уладзімір Барысавіч Анцілеўскі гэты Новы год ужо не сустрэне. І ніякі іншы таксама. Справа ў тым, што ён у гэты дзень памёр.

Факт, трэба сказаць, самы звычайны. Кожны дзень хтосьці памірае. Іншы раз сотні і тысячы. То тут, то там падаюць самалёты і верталёты, сыходзяць з рэек цягнікі, адбываюцца землятрусы і цыклоны з антыцыклонамі, нарэшце, людзі заўзята знішчаюць адзін аднаго ў маленькіх і вялікіх войнах. Факт смерці сам па сабе нас ужо не пужае: адбылося прывыканне, псіхіка прыстасавалася да ўмоў жыцця. Патрэбен Чыкаціла, які рваў зубамі яшчэ жывых ахвяр свайго сексуальнага «зруху па фазе», каб мы здзівіліся.

А тут і ўвогуле зусім проста: прыйшоў чалавек на работу, стала дрэнна з сэрцам. Па дарозе ў бальніцу наступіў крыз, і ён памёр. Вось і ўсё. На гэты выпадак ёсць бессэнсоўнае — Бог даў, Бог узяў. У якасці суцяшэння. І я ніколі б не ведаў, што Уладзімір Барысавіч наогул жыў, а тым больш — што памёр. Сустрэў знаёмага, і ён расказаў: так і так, выклікалі «хуткую», яна хворага забрала, але ахова адразу машыну не выпусціла, а калі выпусціла — было ўжо позна. Па словах знаёмага, якраз гэтых хвілін і не хапіла. Ну каго такое не зацікавіць, не ўзрушыць? Вось і мяне ўзрушыла...

СЯМ'Я

12-га ранкам Уладзімір Барысавіч пайшоў на работу як звычайна. Яго жонка, паштальёнка па прафесіі, была дома ўжо ў дзве гадзіны. Тут пазванілі. Сын узяў трубку. Яму сказалі: з бацькам дрэнна, яго забралі ў бальніцу (у гэты час ён ужо памёр, рыхтавалі, значыць, так. — **С. Ш.**) Праз 15 хвілін — зноў званок. Сын крыкнуў: «Тата страціў прытомнасць!»

Хуценька сабраліся, паехалі. На падыходзе да бальніцы сустрэлі бацькавага сябра Косцю. Ён ішоў, апусціўшы галаву, і жонка ўсё зразумела. Потым была медсанчасць завода, урачы, слёзы, чаканне.

Потым — пахаванне, зноў чаканне, цяпер ужо агента са спецкамбіната (званілі двойчы, ім адказалі — ужо выехала, а аказалася, што ёй ніхто нічога не гаварыў і яна паехала па іншаму выкліку), пошукі царквы, дзе можна адпець нябожчыка, памінкі, на якія прыйшоў увесь 5-ы цэх і г. д., — усё, што звязана з гэтай сумнай, але непазбежнай цырымоніяй.

Што канкрэтна адбылося на заводзе, сям'я не ведала, усялякія размовы пра гэта перадаваць мне палічылі немэтазгодным.

4-я ПАДСТАНЦЫЯ «ХУТКАЙ ДАПАМОГІ»

Па гэтаму выкліку з завода імя Вавілава выехала брыгада, дзе ўрачом была Ірына Іванаўна Машыр. Выклік, як яна нагадала, быў дзесьці каля гадзіны дня. Ехаць тут недалёка: крыху па вуліцы Кедышкі, крыху — па Валгаградскай, потым па Макаёнка. Ахова прапусціла «хуткую» адразу (на гэты конт ёсць спецыяльны загад адміністрацыі). Чакаць не сталі, паехалі ў цэх, балазе, іх сустрэлі. Ірына Іванаўна з першага погляду вызначыла: хворы, хутчэй за ўсё, вельмі цяжкі. На зваротным шляху, аднак, узніклі праблемы.

Вахцёр агледзеў машыну, запатрабаваў пропуск. Пропуска ў Анцілеўскага не было, ён застаўся ў цэху, і яго таварыш за ім пабег. Усё гэта заняло, па словах Ірыны Іванаўны, 3—4 хвіліны. Яна яшчэ нервавалася, успомніла, што крыкнула вахцёру: «Выпускайце хутчэй, цяжкі хворы!»

У Анцілеўскага быў шырокі інфаркт міякарду, гаворыць Машыр. Шанцы на выратаванне — мінімальныя.

Уладзімір Барысавіч быў увесь час у прытомнасці, з дапамогай, але рухаўся. Паколькі стан быў надзвычай цяжкім, вырашылі везці ў медсанчасць завода (гэта літаральна побач). Дзесьці за 500 метраў ад рэанімацыі сэрца спынілася. Рэаніматарам прывезлі ўжо труп.

Ірыну Іванаўну два дні трэсла ў нервовай ліхаманцы.

Вось, яшчэ: медпункт на заводзе ў той дзень не працаваў. Фельчар у даным выпадку, канешне, нічога б не зрабіў, але...

ПРАХАДНАЯ

Першая спроба штосьці высветліць у аховы была няўдалай. Нейкі дзядуля з ордэнскімі планкамі, які назваў сябе Сяргеем Кузьмічом, гутарыць са мной не захацеў, верагодна, чырвонага колеру пасведчанне «Звязды» падзейнічала на яго адмоўна. «Ідзі, ідзі, ахова гэтымі справамі не займаецца (пропускам на тэрыторыю? — **С. Ш.**). Ідзі, у мяне работы шмат». Словам, мяне турнулі.

З дапамогай начальніка рэжыму мне ўдалося звязацца з Аляксандрам Цецеравам. Ён кіруе аховай. У суботу Аляксандр Лявонавіч працаваў, але ў той момант на месцы яго не было. Так што яму самому прыйшлося высвятляць абставіны. Вынік такі:

— «Хуткую дапамогу» на тэрыторыю прапусцілі па загаду дзяжурнага па заводу. Калі яна выязджала, вахцёр толькі запісаў два прозвішчы. Ну колькі гэта магло заняць часу? Дзветры хвіліны, не больш. А пропуск паабяцаў прынесці майстар цэха. Так што ніякага крыміналу тут не знаходжу.

У кожнага, словам, свая версія, і мне не хочацца выступаць тут у ролі трацейскага суддзі. Тым больш, калі для гэтага ёсць спецыяльныя людзі. Яны атрымаюць заключэнне медыкаў, яны скажуць сваё слова, так што не варта бегчы наперадзе цягніка.

Я толькі дазволю сабе паразважаць, пафантазіраваць. Скажам, калі б выпадак быў не такі цяжкі і ўсё залежала б сапраўды ад хуткасці дастаўкі хворага ў бальніцу? Калі б гэтыя тры-чатыры-пяць хвілін сапраўды былі рашаючымі? Завод, зразумела, не зусім звычайны, прапускны рэжым ёсць (хоць мне і сцвярджалі адваротнае), і ён дастаткова строгі. Каб, значыць, захаваць дзяржаўную тайну. На 302-м заводзе, напрыклад, наогул не пускаюць на тэрыторыю нікога. Нават «хуткую дапамогу». І гэта мне не зусім зразумела. Якая б тайна ні была, яна не вартая жыцця чалавека.

Праўда, у нашых умовах усё гэта — не больш чым сафістыка, нічым не абгрунтаваныя сцвярджэнні. Таму што жывём мы, вы мяне прабачце, не ў нейкай адасобленай, незалежнай краіне, а ўсё ў тым жа СССР. Мы ўсе адтуль выйшлі, СССР у нас у душы, з усімі адсюль вынікамі. Адзін з іх: дзяржава — усё, чалавек — нішто...

АНАМНЕЗ (гісторыя хваробы)

Я дазволю сабе некалькі апярэдзіць медыкаў і паставіць свой дыягназ. Думаю, гэта будзе карэктна, бо мой дыягназ не мае адносін да медыцыны.

Слесар Анцілеўскі адпрацаваў на заводзе каля 30 гадоў. Як мне сказалі ў прафкоме, «мы ведаем самых лепшых і самых дрэнных». Уладзіміра Барысавіча ведалі як самага лепшага. Тут звычайны шлейф: Дошка гонару, граматы, падзякі. Актыўны чалавек быў Анцілеўскі, эмацыянальны, такія хутка, растлумачылі мне, згараюць. Усё яго цікавіла, усюды ён быў на месцы. Жонка гаворыць: «Яго партыя і камсамол выхавалі. Ён такі, ну... няўрымслівы быў, перажываў за ўсё...»

У цэху яго паважалі, як паважаюць чалавека, які робіць сваю справу лепш за іншых. Рабацяг не абдурыш, там аўтарытэт цяжка зарабіць. А ў Анцілеўскага ён быў. На памінкі прыйшоў увесь цэх. Гаварылі шмат добрага не толькі па традыцыі. Яго смерць уразіла ўсіх. 54 гады, можна сказаць, жыццё ў самым росквіце, і вось...

Але чым больш дэталяў мне станавілася вядома, тым больш узнікала пытанняў. Калі я зайшоў у кватэру Анцілеўскіх, у мяне быў лёгкі шок. Абадраная падлога, зусім небагатая мэбля, — словам, аб вялікім дабрабыце гаварыць не прыходзіцца. Кватэра маленькая, пакоі неізаляваныя, і іх усяго два. На сына з жонкай і малым, маці, бабулю (не ведаю чыю), дачку і самога гаспадара. На сем, як я зразумеў, чалавек. Сын, адзначу, «афганец». Такія вось справы. З аднаго боку — прафесіянал высокага класа і актывіст, з другога — сем чалавек на два пакоі.

Дарэчы, у прафкоме запэўнілі: ведалі, што жыве цяжка, на чарзе стаяў, дачку (яна працавала з бацькам) з чаргі здымаць не будзем, думалі, прабачце, думаем ім даць кватэру, Уладзіміра Барысавіча няма, дзеці выраслі, у сына свая сям'я — на заводзе ўсё думаюць. Аб чым, паважаныя? Аб чым вы думаеце зараз, калі і раней ведалі, як жыве ваш лепшы рабочы?

Мне намякнулі: ну, вось ён такі няпросты, цяжкаваты чалавек быў. Пытаю: у чым гэта выяўлялася? Ды да апошняга часу абеды не браў з сабою, значыць, аб здароўі сваім не клапаціўся. Ага, вось дзе сабака закапаны: ён, выходзіць, сам вінаваты. Вельмі цікава. А вы спыталі — чаму? Вы, прабачце, дома ў яго былі калі-небудзь?

Сябры Уладзіміра Барысавіча скінуліся і дапамаглі сям'і грашамі. Завод толькі думае (задуменная такая адміністрацыя) выдаць грашовую дапамогу. 10 тысяч рублёў. Пры тым, што сёння пахаванне па поўнаму разраду ў горадзе Мінску каштуе 25—30 тысяч.

Магчыма, я буду рэзкім і не зусім справядлівым, але праўда такая: пажавалі — і выплюнулі.

І вінаваціць няма каго. Ну не «стрэлачнікі» ж вінаватыя ў рэшце рэшт! Адно застаецца — па-філасофску заўважыць: жыццё, сабачае наша жыццё. І паставіць кропку.

Сяргей ШАЎЦОЎ.

БАЛЮЧАЕ ПЫТАННЕ

Не міласціну, а работу

просяць інваліды і маці дзяцей-інвалідаў

Бяда прыходзіць да нас заўсёды нечакана. І ў кожны дом па-рознаму. У сям'ю Галіны С. яна ўварвалася амаль аднначасова з радасцю, калі нарадзіўся іх сын-першынец. Медыкі паставілі іх немаўляці бязлітасны дыягназ: дзіцячы цэрэбральны параліч. А неўзабаве і служба сацыяльнага забеспячэння пацвердзіла: інвалід з дзяцінства.

Наша газета ў свой час шмат пісала пра гэту страшэнную, невылечную хваробу. Расказвалі мы не толькі пра фізічныя пакуты хворых, але і пра вельмі складаныя бытавыя праблемы іх сваякоў, асабліва маці. Так, на жаль, здараецца, што далёка не кожны бацька вытрымлівае цяжкія выпрабаванні, пакідае сям'ю з хворым дзіцем. А ў дзіцячы садок і ў школу такія сын ці дачка хадзіць не могуць.

Пэўны час сына Галіны С. даглядаў дзядуля. Калі ж ён памёр, давялося жанчыне пакінуць работу па спецыяльнасці. Як жыць, калі пенсія па догляду за дзіцем-інвалідам не перавышае 2 тысяч рублёў?

Уладзіміра П. хвароба напаткала, як кажуць, у росквіце творчых сіл. Паспяхова абараніў дысертацыю, меў шмат цікавых задум, але... падвялі ныркі. Пасля складанай аперацыі прызначылі яму інваліднасць II групы. Пенсія крыху больш за 2 тысячы рублёў. На ранейшую работу па стану здароўя не бяруць. А чалавек яшчэ даволі малады. Вось і паўстала, як і ў Галіны С., пытанне: як жыць далей?

Такія ж балючыя пытанні ўвесь час непакояць інвалідаў Ігара К. (усяго 25 гадоў яму), Аляксея К., Анатоля З. (абодвум па 40 гадоў) і мнагадзетных маці Корсак, Перальман, Шаўцову і іншых, якія выхоўваюць па 5—6 дзяцей. У розных канцах горада жывуць гэтыя людзі, ніколі не ведалі адзін аднаго, але сабраліся разам пад агульным дахам дома, што па вул. Ляўкова, — у Мінскім камбінаце надомнай працы. Не міласціну прасіць прыйшлі сюды, а пасільную работу.

Згодна са статутам гэтага спецпрадпрыемства, створана яно было якраз «у мэтах падтрымкі нізкааплачваемых слаёў насельніцтва». Розныя вытворчыя службы ёсць тут: тры швейныя, трыкатажны, абутковa-футравы, картанажны і іншыя цэхі і ўчасткі. Людзі, пра якіх пішу па іх жаданню, былі прыняты на работу ў радыёмантажны цэх. Каля 400 чалавек аб'ядноўваў гэты калектыў. Амаль палавіна надомнікаў — людзі з сярэдняй і вышэйшай адукацыяй. 21 чалавек наогул не могуць рухацца самастойна — машына з камбіната дастаўляе ім дамоў камплектуючыя і забірае ад іх гатовую прадукцыю. Што ж робяць інваліды і мнагадзетныя маці?

Па дагавору з вытворчым аб'яднаннем «Гарызонт» выконвалі яны на працягу пяці гадоў працаёмкую, ручную, не выгадную для асноўнага прадпрыемства работу, выраблялі жгуты, антэнныя панелі для тэлевізараў — каля 50 розных аперацый. Няпроста ў хатніх умовах нарэзаць правады па памерах, зачысціць іх, зняць ізаляцыю, залудзіць, прыпаяць і г. д. Але стараліся людзі, заўваг за дрэнную якасць ніколі не атрымлівалі. Бачыла я натруджаныя рукі інвалідаў... Але ж, людзі адукаваныя, працавітыя, яны пастаянна ўдасканальвалі сваё майстэрства, прыдумвалі розныя няхітрыя прыстасаванні і механізмы, якія палягчалі апрацоўку дэталяў, павышалі прадукцыйнасць працы ў хатніх умовах.

Работа не толькі прыносіла грашовы дадатак да іх мізэрных пенсій, але дапамагала забыцца на хваробы, неўладкаванасць, надавала аптымізму. Аднак у пачатку года, калі павысіліся расцэнкі на прадукцыю, якую выраблялі рабочыя камбіната надомнай працы, вытворчае аб'яднанне «Гарызонт» адразу ж значна знізіла свае заказы і, адпаведна, куды менш пачало выдаваць камплектуючых. Давялося некалькі разоў скарачаць штаты ў гэтым цэху.

Сёння тут на ўліку ўсяго 216 чалавек. Наўмысна не пішу: «працуюць 216 чалавек», бо, як паведамілі яны ў сваім пісьме ў рэдакцыю «Звязды», «Першага снежня 1992 года ВА «Гарызонт» афіцыйна паведаміла нам аб скасаванні дагавору з намі. Сёння 125 інвалідаў I і II груп, а таксама мнагадзетныя маці і маці дзяцей-інвалідаў пазбаўлены работы, г. зн. маральнай і матэрыяльнай падтрымкі... Мы даведаліся, што нашу работу перадалі малым прадпрыемствам, якія аб'яднанне «Гарызонт» стварае ў сельскай мясцовасці».

Вельмі прасілі аўтары пісьма «прыняць удзел у лёсе нашага калектыву». Хто ж і чаму раптам пазбавіў работы людзей, якія і так моцна пакрыўджаны лёсам? З такім пытаннем перш за ўсё звярнулася да дырэктара камбіната надомнай працы Міхаіла Мыслівца. Праўда, пасада яго цяпер інакш называецца, бо на старым будынку па вул. Ляўкова новая шыльда прымацавана: «Мінскае прамыслова-гандлёвае прадпрыемства «Верас». Гучыць!

Міхаіл Міхайлавіч пацвердзіў, што падстава для хвалявання ў інвалідаў (аўтараў пісьма) слушная. Сапраўды, не дае работы для надомнікаў «Гарызонт». Свае ў іх праблемы, сваіх рабочых уладкоўваць трэба, а пра нашых інвалідаў клапаціцца іх ніхто прымусіць не можа. Сёння ў дзеянні рыначныя адносіны, і галоўнае для ўсіх прадпрыемстваў — эканоміка. І для нас таксама — мы ж цяпер прамыслова-гандлёвае прадпрыемства. Круцімся, як можам, імкнёмся, праўда, прытрымлівацца былога статута. Клапоцімся пра нашых інвалідаў: аплачваемыя водпускі на 3 дні павялічылі, зубаўрачэбны кабінет, пакой псіхалагічнай разгрузкі адкрылі, кіслародныя кактэйлі гатуем і г. д.

Спакойна так апавядаў дырэктар пра свае вытворчыя і бытавыя клопаты-праблемы, пра цяжкасці ў рабоце. Давялося нагадаць мэту майго візіту: яшчэ раз больш настойліва спытала пра далейшы лёс «нізкааплачваемых слаёў насельніцтва» з радыёмантажнага цэха, якіх літаральна выкінулі за борт, у бушуючы акіян рыначных адносін. Міхаіл Міхайлавіч, відаць, раззлаваўся, бо адрэзаў коратка: «Я нікому нічым не абавязаны». На гэтым наша гутарка скончылася.

Давялося ехаць непасрэдна да работадаўцы — на вытворчае аб'яднанне «Гарызонт». Забягаючы наперад, парадую інвалідаў (аўтараў пісьма) — работай на 1993 год, хоць і не ў поўным аб'ёме, іх паабяцалі забяспечыць: па-ранейшаму будуць збіраць яны антэнныя панелі. Не адзін кабінет дзеля гэтага наведала, не адзін дакумент прачытала і прааналізавала. А спачатку намеснік дырэктара аб'яднання Г. Малашын і слухаць мяне не хацеў: маўляў, нам сваіх рабочых уладкоўваць трэба, на 40 жа працэнтаў (паштучна) скарацілі сёлета выпуск тэлевізараў, вось працоўны калектыў і наказаў нам ліквідаваць усе дагаворы па кааперацыі. Па-першае, як высветлілася, не працоўны калектыў. Такое рашэнне было прынята 17 ліпеня г. г. на сумесным пасяджэнні адміністрацыі і прафсаюзнага камітэта. І не пра поўную ліквідацыю ішла размова ў пастанове, а пра скарачэнне. Па выніках работы спецыяльнай камісіі падрыхтавалі загад аб скарачэнні сувязей па кааперацыі. Скасавалі амаль палавіну дагавораў — усяго шэсць, але ў першую чаргу з прамыслова-гандлёвым прадпрыемствам «Верас». Як прызнаўся старшыня прафсаюзнага камітэта аб'яднання Уладзімір Рудзянок, ніхто не ведаў, што гаворка ідзе менавіта пра інвалідаў. Пры ўсіх складанасцях жыцця свайго калектыву інвалідаў можна было і не крыўдзіць.

А потым, калі аналізавалі разам з Г. Малашыным, А. Галубовічам і А. Майдашавым той загад аб скарачэнні сувязей па кааперацыі, сярод мноства пазіцый знайшлі тое, што трэба было інвалідам — не размеркаваную нікому антэнную панель. Можа, і праўда выйшла такая памылка — згубілі адну пазіцыю, а можа (хоць і са спазненнем) паспачувалі «гарызонтаўцы» нізкааплачваемым інвалідам, але на 1993 год работу абяцалі даць.

Пішу гэтыя радкі і думаю: а што ж далей? Няўжо кожны год трэба будзе газеце ўмешвацца ў такія канфлікты, няўжо кожны год будуць хадзіць інваліды з працягнутай рукой? А што ж адміністрацыя, прафсаюзны камітэт «Вераса»? Чаму не хвалюе іх тое, што спыняе работу ўвесь радыёмантажны цэх? Справа, думаю, у тым, што, змяніўшы назву, атрымаўшы статус прамыслова-гандлёвага прадпрыемства, захавалі яны пры гэтым ільготы, вызначаныя для спецпрадпрыемстваў, таму і жывуць бязбедна: і прыбытак добры маюць, і падаткамі не абкладаюцца. А тое, будуць ці не мець работу інваліды, на зарплаце дырэктара, які працуе ў сістэме мясцпрама, ніяк не адаб'ецца. А вось абараняць інтарэсы інвалідаў павінен чамусьці нехта іншы.

На сур'ёзныя думкі навёў гэты канфлікт: у якой жа сістэме павінна існаваць сёння такое спецпрадпрыемства?

Вольга ПІЛЕЦКАЯ.
г. Мінск.

РЫНАК ЯК ЁН ЁСЦЬ

Загадана быць аптымістам...

Вядомы фінскі пісьменнік-сатырык Марці Ларні ў свой час пусціў у свет арыгінальна-з'едлівую фразу: дабрабыт дзяржавы вызначаецца дзвюма рэчамі — станам дарог і, прабачце, грамадскіх туалетаў. Зрабіўшы папраўку на гратэскавасць і афарыстычнае перабольшванне ў прыведзеных словах, адзначым, што, па вялікаму рахунку, няма нічога больш важнага, чым развіццё інфраструктуры, якая ў многім забяспечвае ўзровень сацыяльна-эканамічнага жыцця грамадства.

Становішча наша ў гэтым плане незайздроснае. Аб чым, дарэчы, ішла размова і на сустрэчы з журналістамі ва ўпраўленні тэрытарыяльнага развіцця, архітэктуры і будаўніцтва Кіраўніцтва справамі Саўміна рэспублікі.

Заняпад інфраструктуры носіць пастаянны характар — яшчэ з часоў Расійскай імперыі і дзесяцігоддзяў камуністычнага таталітарызму. Сапраўды, калі гэта было, каб дзяржава дбала аб нармальным жыцці радавога грамадзяніна? Выдаваліся сотні партыйных пастаноў, але тыя ж дарогі ў большасці заставаліся дрэннымі, грамадскі транспарт і камунальная гаспадарка дыхаюць на ладан, пра жыллёвую праблему няма чаго і гаварыць.

Цяжкая спадчына дасталася маладой беларускай дзяржаве, што і казаць. Не інакш — трэба найхутчэй вызначыць напрамкі работы і закасаць рукавы. Праўда, запатрабуюцца і велізарныя сродкі — сотні і сотні мільярдаў рублёў. Скажам прама, іх мы заробім не хутка, і без запрашэння замежнага капіталу нам не абысціся.

— Суверэнітэт Беларусі «пацягнуў» за сабой неабходнасць вырашаць шмат такіх пытанняў, якія раней ніколі не паўставалі. Аднак мы ўвогуле паспяхова з гэтым спраўляемся, — даволі аптымістычна паведаміў начальнік упраўлення тэрытарыяльнага развіцця, архітэктуры і будаўніцтва Г. Варанюк. — У нас цяпер няма ніякіх «ідэолагаў», працуюць толькі прафесіяналы высокага класа.

Можна было б, зразумела, пайсці і далей па пратаптанай сцяжынцы, з такім жа аптымізмам пачаць пералічваць ужо зробленае. Так, выдадзена пастанова аб будаўніцтве жылых дамоў для продажу іх насельніцтву, рыхтуюцца да прадстаўлення ў Саўмін дакументы аб фінансавай падтрымцы грамадскага транспарту, павышэнні эфектыўнасці выкарыстання дзяржаўнай уласнасці і г. д. Не апошняе месца займае і прынятая нядаўна ўрадам дзяржаўная праграма па энергазберажэнню, бо энергетычны крызіс ужо на парозе.

Адным словам, многае робіцца для таго, каб падвесці грамадства да думкі: дзяржава з яе бедным бюджэтам больш не будзе трымаць на сваіх плячах увесь цяжар той жа жыллёвай і іншых сацыяльна-эканамічных праблем, што пара прывыкаць жыць па сродках. І гэта правільна: суверэннасць і самастойнасць вымушае пазбаўляцца ад легкадумных адносін да жыцця.

Паколькі падышлі да такой высновы, то міжволі прыйдзецца задацца пытаннем: ці не занадта лёгка плануем сваю будучыню, калі, вызначыўшы праблемы і выдаўшы «рэкамендацыі-пастановы», палічылі, што маем моцны рычаг уздзеяння на эканоміку і грамадства ўвогуле? Ці не будзем латаць усё той жа кароткі «трышкаў кафтан»?

Высвятляецца, што трэба ствараць базу для ўласнай лясной гаспадаркі ў Сібіры (калі, зразумела, дасць дазвол Расія), перабудоўваць усю беларускую хімію, каб яна працавала на патрэбы насельніцтва. Неабходна ўзводзіць уласную базу па машынабудаванню для будаўнічага комплексу, патрэбны сродкі для чарнобыльскай праграмы, валюта для стварэння ўласнага марскога флоту, патрэбна...

Карацей, паўторымся яшчэ раз, патрэбны мільярды і мільярды. Без іх усе намеры стварыць у Беларусі сучасную інфраструктурную гаспадарку — гэта маніла̃ўская мара. Прыкладам могуць паслужыць і факты, якія прагучалі на сустрэчы: мінскі вакзал будуецца ўжо каторы год—не хапае сродкаў, а каб завяршыць будаўніцтва Палаца рэспублікі, грошай няма наогул. І, каб закрыць тэму, скажам: на ўсё будаўніцтва ў рэспубліцы на наступны год ёсць толькі 15 мільярдаў рублёў.

Вось самае слабае месца ва ўсіх разліках, пэўнай жа канцэпцыі інвестыцый у інфраструктуру пакуль што няма. Як няма яе і ў праблеме: дадуць нам грошы заходнія партнёры ці не. Відаць, баімся вырашаць у гэтым плане галоўнае — на якіх умовах пойдуць да нас інвестыцыі з Захаду. Калі ласка, прыклад: бізнесмены з ЗША сёлета прапанавалі беларускаму боку рэканструяваць мінскую гасцініцу «Планета», выдзялялі на гэта 5 мільёнаў долараў. Мы ж ад стварэння сумеснага прадпрыемства адмовіліся...

Такія мы сёння «прадпрымальныя». На любым, між іншым, узроўні — ад дзяржаўнага да бытавога. Хто і што прымусіць нас выгадна і эканомна гаспадарыць — усеагульная нястача, голад і холад? Ужо даказана, напрыклад, што толькі ўстаноўка лічыльнікаў цяпла на прадпрыемствах змяншае яго расход амаль на трэць. Калі іх установяць, гэтыя лічыльнікі?

Пра тое, што ў жылых дамах трэба ўстанаўліваць лічыльнікі расходу вады, рэгулятары тэмпературы ацяплення, ужо надакучыла гаварыць. Быццам жывём мы па сённяшні дзень ва ўмовах былой «усесаюзнай багадзельні».

«Багадзельня» гэтая — у грамадскай свядомасці. Грамадскі транспарт у нас трашчыць па ўсіх швах, сродкаў на яго не хапае, а 5 мільёнаў жыхароў рэспублікі маюць законныя льготы і не плацяць за праезд. Дзе ў свеце яшчэ можа быць такое?

Можа, і крыўдна гэта прызнаваць, але, крычучы на ўсіх вуглах пра рынак, мы ў многім яго патрабаванняў не прымаем, жывём па ўчарашняй псіхалогіі. Які ўжо аптымізм пры такой «інфраструктуры-кан'юнктуры»...

Валерый ЧАРНЯЎСКІ.

Іне АБУШКЕВІЧ (на першым здымку) форма да твару, але зусім не гэта вызначала яе выбар, калі дзяўчына прыйшла працаваць у міліцыю. Цяпер яна працягвае адукацыю па абранай прафесіі — вучыцца ў Акадэміі міліцыі МУС Рэспублікі Беларусь.

У гэтай навучальнай установе рыхтуюць высокакваліфікаваных следчых, юрыстаў. Лабараторыі і аўдыторыі акадэміі аснашчаны сучаснай спецыяльнай тэхнікай. Курсантаў Пятра ПІЧКОВА, Анатоля ГРАМЫКУ, Віктара МАКСАЧОВА (на другім здымку) фотааб'ектыў убачыў у кабінеце вылічальнай тэхнікі.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь

АБ НЕКАТОРЫХ ПЫТАННЯХ ПЕРАРАЗЛІКУ ПЕНСІЙ

У мэтах узмацнення сацыяльнай абароны пенсіянераў Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь **пастанаўляе:**

1. Устанавіць, што пры пераразліку пенсій з 1 студзеня 1993 г. у адпаведнасці з Законам Рэспублікі Беларусь «Аб пенсіённым забеспячэнні» іх размер не можа быць меншы за раней вылічаны з улікам сумы аднаразовай выплаты, прадугледжанай пунктам 6 пастановы Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 30 кастрычніка 1992 г. № 658 «Аб сацыяльнай падтрымцы насельніцтва ў сувязі з далейшым ростам рознічных цэн на тавары і паслугі».

2. Устанавіць з 1 лютага 1993 г. даплату да мінімальных размераў пенсій па ўзросту, за выслугу гадоў, па інваліднасці, з выпадку страты карміцеля, у тым ліку да пенсій пры няпоўным стажы работы, якія выплачваюцца органамі сацыяльнага забеспячэння, у размеры 25 працэнтаў мінімальнай пенсіі па ўзросту. Указаная даплата робіцца незалежна ад надбавак да пенсій і іх павышэнняў, устаноўленых дзеючым заканадаўствам.

3. Прадугледжаныя гэтай пастановай выдаткі ажыццяўляць за кошт Пенсіённага фонду.

Старшыня Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь В. КЕБІЧ.
Кіраўнік спраў Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь М. КАЎКО.

16 снежня 1992 г.
г. Мінск.

Палескія Курапаты

МАЗЫР. Праектным бюро пры галоўным архітэктару раёна распрацаваны праект памятнага знака ахвярам палітычных рэпрэсій. Выканком раённага Савета народных дэпутатаў прыняў рашэнне ўстанавіць знак у адным з лясных масіваў, які прымыкае да шашы Мазыр—Міхалкаўская Рудня, дзе, як мяркуецца, у 1937—1939 гадах было расстраляна 697 чалавек.

ХТО ЁСЦЬ ХТО НА ЭКАНАМІЧНЫМ НЕБАСХІЛЕ

«ЧЫМ БОЛЬШ ЗАБАРОН, ТЫМ ПЫШНЕЙШАЯ КАРУПЦЫЯ»

У мінулую суботу і нядзелю свой з'езд (трэці па ліку) правяла Аб'яднаная дэмакратычная партыя Беларусі. На ім была прынята яе эканамічная канцэпцыя.

Паводле слоў старшыні АДПБ А. Дабравольскага, галоўныя палажэнні канцэпцыі наступныя: фінансавая стабілізацыя і барацьба з інфляцыяй (з пераважным ухілам на скарачэнне дзяржаўных расходаў), хуткая і шырокая прыватызацыя. Пры гэтым А. Дабравольскі падкрэсліў, што, ставячы сваёй мэтай хуткія і карэнныя пераўтварэнні ў эканоміцы, партыя выступае за нерэвалюцыйныя метады.

У канцэпцыі дадзена ацэнка таго, як праводзяцца рэформы на Беларусі (наконт гэтага — ніжэй), падкрэсліваецца, што дасягнуць больш высокага ўзроўню жыцця людзей можна толькі за кошт эканамічнага росту, а не пераразмеркавання, што нярэдка назіраецца цяпер. Прыросту агульнага дабрабыту пры падобнай палітыцы чакаць нельга.

На з'ездзе прыняты таксама некалькі рэзалюцый: аб палітычнай сітуацыі і задачах партыі; па пытаннях развіцця рабочага руху (галоўная думка гэтай рэзалюцыі — рабочы рух не павінен выкарыстоўвацца ў інтарэсах тых ці іншых партый); аб неабходнасці падтрымкі недзяржаўнага сектара эканомікі.

Гэта ў асноўным тое, што занатавана ў дакументах. Разам з тым, размова на з'ездзе была намнога шырэйшай. У прыватнасці, прыгадваліся апошнія падзеі ў Расіі, звязаныя з выбраннем новага прэм'ера, прычым выказана насцярожанасць. А. Дабравольскі заўважыў, што галоўнае ў рэформах — павярнуць эканоміку на карысць чалавека. Гэта значыць, у любым выпадку асноўная гаворка павінна ісці пра тое, як стварыць для яго рэжым найбольшага эканамічнага спрыяння, што зрабіць, каб менавіта ён сам скіраваў сваю энергію ў тым ці іншым напрамку, а не вызначаць прыярытэты праз розныя дырэктывы... Калі ж ужо адразу распачынаць з падтрымкі таго ці іншага вытворчага комплексу, няхай гэта і вельмі неабходна, ужо адразу дабівацца адпаведных буйных крэдытаў для гэтых комплексаў, — то з такімі метадамі можна прыйсці, ці дакладней — вярнуцца назад да знаёмай адміністрацыйнай эканомікі. Эканомікі для планаў, для паказчыкаў, для ВПК і г. д. Толькі не для чалавека. На такім шляху чакае адкат, які, згодна з вывадамі АДПБ, мае ўжо месца ў нас. А цяпер можа нават паскорыцца.

Варта нагадаць, што некалькі раней па ініцыятыве АДПБ, Асацыяцыі маладых палітычных дзеячаў і іншых арганізацый у Мінску прайшла міжнародная канферэнцыя «Эканамічныя рэформы ў посткамуністычным грамадстве: ліберальны выбар». На гэтай канферэнцыі таксама неаднаразова гучала слова «адкат». Гэта значыць — адкат у рэформах на Беларусі, у рынкавых пераўтварэннях, прычым на падобнай ацэнцы сышліся практычна ўсе. Аўтары гэтых заяў бачаць адкат ад рынку ў супраціўленні яму ўладных структур. А яшчэ — у калектывісцкай псіхалогіі людзей, менталітэце нашага народа, якому блізкія і зразумелыя камуністычныя лозунгі, калектывісцкія ідэі. Увогуле, на думку некаторых удзельнікаў канферэнцыі, нас пры цяперашнім развіцці падзей можа чакаць вяртанне да таталітарызму і нават дыктатуры. Пры гэтым прыводзіліся адпаведныя даследаванні заходніх сацыёлагаў, якія вывучылі эканамічнае становішча 20 краін напярэдадні ўстанаўлення ў іх дыктатуры. Працэсы — вельмі падобныя.

Можна спрачацца з такімі вывадамі, разам з тым, наўрад ці хто будзе сцвярджаць, што ў нас створаны ўсе ўмовы для развіцця прадпрымальніцтва, станаўлення дробнага і сярэдняга бізнесу, стварэння новага, сярэдняга класа, які менавіта і здольны надаць незваротнасць рэформам. Наадварот, асобныя «меры» хутчэй скіраваны на тое, каб пацішку прыкрыць «усё гэта». Што азначае, напрыклад, цяперашняя ціхая перарэгістрацыя малых прадпрыемстваў — без аніякіх паведамленняў, выклікаў саміх «рэгістратараў»? Між іншым, і тэрмін крайне абмежаваны — да першага студзеня, а хто не паспеў — ужо знаёмыя ліквідацыя з канфіскацыяй.

Гэта адзін бок справы. Другі змяшчаецца ў выказванні, якое прагучала на той жа канферэнцыі, што паміж прадпрымальнікамі і крымінальнікамі (вось як: нават рыфмуецца) нярэдка ставіцца знак роўнасці. Выпадкова ці знарок «нагнятаецца» грамадская свядомасць, якая і без таго мае выразную «антыбуржуйскую» афарбоўку.

Што, на думку членаў АДПБ, трэба рабіць? Найхутчэйшую прыватызацыю. І іх, дарэчы, у гэтым цалкам падтрымліваюць маладыя, радыкальна настроеныя эканамісты Беларусі. Нам патрэбна прыватызацыя хоць якая-небудзь, патрэбен сам працэс. Менавіта праз прыватызацыю можна стварыць сярэдні слой грамадства, слой уласнікаў. Усякая затрымка з прыватызацыяй — толькі на руку дзяржаўным чыноўнікам, якім вельмі зручна ў падобнай абстаноўцы рыхтаваць базу для будучага. Увогуле, трэба як найхутчэй адарваць уласнасць ад дзяржавы.

«Мы нават супраць часовай забароны прыватызацыі, — заначыў А. Дабравольскі. — Чым больш забарон, тым пышней квітнее карупцыя. Забароны — гэта і ёсць той палетак, з якога збіраюць ураджай дзяржаўныя чыноўнікі. Вядома, не ўсе, але ж многія».

Іван БАРАНОЎСКІ.

РОЗГАЛАС

ЛАСУНОМ БЫЦЬ ДОРАГА

ТАЛАЧЫН. (Т. Махтадуй). Набліжаецца Новы год. Многія жадаюць бачыць свой стол салодкім, каб угінаўся ён, як бывала, ад цукерак, пячэння і розных іншых прысмакаў. Толькі дзе гэта сёння можна ўзяць? На базу райспажыўсаюза з гомельскай фабрыкі «Спартак» паступіць толькі адзін вагон з салодкай прадукцыяй. У ім усяго 12 тон карамелі, 3 тоны шакаладных цукерак і 10 тон кандытарскіх вырабаў. Усё гэта будзе перададзена ў арганізацыі раёна на навагоднія падарункі дзецям. Дарослыя ж ласуны павінны або цярпець, або карыстацца паслугамі мясцовых кааператываў «Танік» і «Надзея», якія праўдамі і няпраўдамі закупляюць цукеркі на кандытарскіх фабрыках рэспублікі і збываюць іх утрая даражэй.

ВЕДАЙ НАШЫХ!

ВІЦЕБСК. На прэстыжным міжнародным конкурсе славутай фірмы Ніны Рычы дыпламантамі сталі віцебскія студэнты Эліна Казачэнка і Ігар Чапурын, якія прадстаўлялі мясцовы тэхналагічны інстытут лёгкай прамысловасці. А маладзёжны касцюм у стылі рэтра, прапанаваны Ігарам, кампетэнтнае журы прапанавала для ўдзелу ў заключным парыжскім туры.

Каментарый да паведамлення Дзяржкамстата Рэспублікі Беларусь аб індэксе спажывецкіх цэн за лістапад 1992 г.

У сувязі з апублікаваннем індэкса спажывецкіх цэн за лістапад 1992 года Дзяржаўны камітэт Рэспублікі Беларусь па працы і сацыяльнай абароне насельніцтва растлумачвае.

Пры ўстанаўленні з лістапада г. г. новага размеру мінімальнай заработнай платы, дзяржаўных пенсій, стыпендый, дапамог, улічваўся за гэты месяц прагнозны рост цэн на тавары і тарыфаў на паслугі.

Рашэннем урада для правядзення далейшай індэксацыі ў якасці базавых прыняты цэны лістапада 1992 г.

Зыходзячы з гэтага грашовыя даходы за снежань, якія атрымлівае насельніцтва з бюджэтных крыніц, індэксацыі не падлягаюць.

ДЗЯРЖКАМПРАЦЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

СВАВОЛЬСТВЫ «ЧЫРВОНАГА ПЕЎНЯ»

КАПЫЛЬ. Работнікаў мясцовай пракуратуры і аддзела ўнутраных спраў вельмі турбуе рост колькасці пажараў у раёне. Калі ў мінулым годзе іх было 50, то з пачатку гэтага — ужо 65 са стратамі ў больш чым 250 тысяч рублёў. Апошні ж пажар у калгасе «Інтэрнацыянал», дзе агнём знішчаны будынак цялятніка і загінулі 147 галоў маладняку буйной рагатай жывёлы, прынёс страт яшчэ на 564 тысячы рублёў. Праваахоўныя органы турбуе той факт, што большасць свавольстваў «чырвонага пеўня» адбываецца з-за абыякавых адносін грамадзян і службовых асоб да захавання правіл пажарнай бяспекі.

А СЕЙФ ТОЙ ПРОСТА АДЧЫНЯЎСЯ...

30 тысяч рублёў склала ў адзін з лістападаўскіх дзён гандлёвая выручка магазіна № 3 Жабінкі. Прадаўцы пакінулі яе ў незамкнёным сейфе, што дазволіла юнаму зламысніку элементарна яе адтуль выкрасці. Сейф у тэрміновым парадку зачынілі, але ўжо пусты... Вядзецца следства.

ПРЫШЧЭПКІ АД ДЫФТЭРЫІ...

Эпідэмія дыфтэрыі ў Беларусі набывае ўсё больш пагражальны характар. На сённяшні дзень гэтым захворваннем у рэспубліцы паражоны дзесяткі чалавек. Не намнога менш выяўлена ўжо бактэрыяносьбітаў гэтага небяспечнага захворвання. Усё гэта вымусіла галоўнага санітарнага ўрача Беларусі выдаць надзвычайную пастанову па прафілактыцы дыфтэрыі і барацьбе з яе эпідэміяй.

Згодна з ёй, органы аховы здароўя абавязаны да 31 студзеня будучага года правесці вакцынацыю ўсіх людзей, якія ўваходзяць у групу рызыкі: работнікаў дзіцячых дашкольных устаноў, настаўнікаў школ, студэнтаў, работнікаў грамадскага харчавання і сферы абслугоўвання, асоб, якія жывуць у інтэрнатах. А к лету плануецца правесці імунізацыю ўсяго дарослага насельніцтва рэспублікі.

Пастановай таксама прадпісана праводзіць абавязковае бактэрыялагічнае абследаванне ўсіх хворых на ангіну.

(БЕЛІНФАРМ).

МАРАДЗЁРЫ РЫЗЫКУЮЦЬ

ТАЛАЧЫН. (Т. Махтадуй). Цяжкае дарожна-транспартнае здарэнне адбылося на аўтастрадзе Мінск — Масква. Сутыкнуліся «Супер-МАЗ» акцыянернага таварыства «Волгавестранс» з горада Ніжні Ноўгарад і «Татра» з Германіі. Першы аўтамабіль ішоў у напрамку Мінска з грузам таксічных хімічных рэчываў, другі вёз гуманітарную дапамогу ў Маскву.

Загінулі два вадзіцелі «Супер-МАЗа». З абедзвюх машын груз раскідала па дарозе і прыдарожных кюветах. Разбіта некалькі бочак з ядамі, якія адпавядаюць трэцяй ступені таксічнасці і здольныя выклікаць вострыя атручэнні. Прадукты харчавання, адзенне, абутак і іншыя рэчы гуманітарнай дапамогі былі забруджаны імі.

Але гэта не спыніла марадзёраў. Імі аказаліся жыхары навакольных вёсак, пасажыры машын на трасе. Нягледзячы на папярэджанні работнікаў міліцыі, яны імкнуліся штосьці прыхапіць з месца катастрофы. Давялося арганізаваць яго ўзмоцненую ахову. На сённяшні дзень завершаны работы па абясшкоджанню тэрыторыі. Але няма ўпэўненасці, што на гэтым канчаюцца ўсе непрыемнасці.

«Чалавек года» застаўся без пасады

На VII З'ездзе народных дэпутатаў Расіі, які ўжо завяршыўся, новым прэм'ер-міністрам Расійскай Федэрацыі замест Ягора Гайдара стаў генеральны дырэктар канцэрна «Газпром» Віктар Чарнамырдзін. Цікавы факт — беларускі прыватны эканамічны часопіс «Деловой вестник» напярэдадні з'езда абвясціў Ягора Гайдара «чалавекам года». Аднак і гэта ганаровае званне, нягледзячы на ўсе заслугі былога расійскага прэм'ера, не дазволіла яму ўтрымацца на сваёй пасадзе.

Дзіцячыя «забавы»

БАРАНАВІЧЫ. Тое, што злачыннасць у нас «памаладзела», ужо ні для каго не сакрэт. Шкада толькі, утаймаваць падлеткаў пакуль што, відаць, няма каму. Робяць што хочуць. Вось і нядаўна сталы мужчына звярнуўся ў Баранавіцкі ГАУС з заявай, што яго на адной з гарадскіх вуліц абрабавалі школьнікі, прымяніўшы газавы балончык.

Кропка, кропка, агурок—атрымаўся... «воўк»

БАБРУЙСК. Інфармацыя, якая паведамляе аб падробцы доларавых купюр, даволі-такі часта з'яўляецца ў зводках УВД і на старонках газет. Выпадкаў жа з падробкай нашых, беларускіх грошаў небагата. І ўсё ж час ад часу здараюцца невераготднасці, якія ўзнімаюць прэстыж «зайчыкаў» і іншых «звяроў».

Так у Бабруйску прадавец аднаго з магазінаў звярнулася ў РАУС з заявай, што пры разліку ёй падсунулі фальшывую купюру вартасцю ў 50 рублёў. І што самае цікавае, купюра была выраблена са звычайнай паперы і расфарбавана каляровымі алоўкамі.

ЗНАЙСЦІ ЧАЛАВЕКА

ЛЮДЗІ, АДКЛІКНІЦЕСЯ!

Угледзьцеся ў гэты здымак. Пайшлі чацвёртыя суткі, як бацькі гэтай дзяўчынкі не знаходзяць сабе месца, чацвёртыя суткі працуе аператыўны састаў Партызанскага РАУС у пошуку чацвёртакласніцы сярэдняй школы № 108 Мінска Олі Купрыянавай. 19 снежня яна пайшла глядзець мультфільмы да сяброўкі, якая жыве насупраць, і не вярнулася дамоў. Яе можна было бачыць у гэты дзень у перыяд з 15 гадзін і пазней на вуліцы Мендзялеева каля дамоў 20—30. Калі хтосьці бачыў дзяўчынку ростам прыкладна ў 145—150 см, сярэдняга целаскладу, адзетую ў чырвонае паліто ў цёмна-сінюю і жоўтую клетку, чырвоныя зімовыя боты і вязаную жоўтую шапачку, просім пазваніць па тэлефонах 30-34-34, 30-44-40 або 02.

Дарэчы, на левай шчацэ твару дзяўчынкі ёсць асаблівая прыкмета: невялікі шрам ад траўмы.

Прэс-служба МУС Беларусі.

ВАЛЮТНЫ АГЛЯД

«НЕЧА НА ГАЗЕТЫ НАРАКАЦЬ...»

Мінулы тыдзень на валютным фронце прынёс адну забаўную і невытлумачальную з пункту гледжання разумнага сэнсу падзею: у нас пачалі змагацца з валютчыкамі. А калі дакладней—з аб'явамі аб куплі-продажу СКВ, якімі стракацяць нашы газеты. Але аб усім падрабязна.

Пракуратура РБ выдала прадстаўленне, падрыхтаванае пасля аналізу рэкламы і аб'яў, надрукаваных з мая па кастрычнік у шэрагу рэспубліканскіх і гарадскіх газет. У гэтым грозным дакуменце адзначалася, што газеты дапускаюць прававы нігілізм, што за публікацыю на іх старонках пэўных аб'яў пра куплю-продаж валюты і некаторых іншых (медалі, зброя, знаёмства) магчыма крымінальная адказнасць як даючых такія аб'явы, так і рэдактараў выданняў, іх змясціўшых. І што ж? Вы думаеце, што аб'явы тыпу «Куплю долары» зніклі з газет? Так, зніклі, (не з усіх газет), затое з'явіліся іншыя — «Куплю паперу ЗША, ФРГ!» Ведаеце, па прастаце сваёй і шчырасці душэўнай я, калі ўпершыню ўбачыў такую аб'яву, разгубіўся. «Каму, думаю, патрэбна амерыканская папера — яна ж такая дарагая?»

І раптам бачу знаёмы тэлефон, па якому ўласнаручна здаваў калісь некалькі долараў. Тут усё стала зразумела, бо нават самы звышнаіўны чалавек ужо сцяміў бы, якія «паперкі» купляюць мае знаёмыя. Набіраю нумар: «Пачым прымаеце долар?» Адказ —480. «Скажыце, калі ласка, тыя, хто вам тэлефануе, не прапануюць купіць паперу?», «Не, усе ўсё разумеюць — ніякіх праблем».

Ніякіх праблем! І смешна было б уявіць, што можа быць неяк інакш, бо валютчыкі па-ранейшаму адкрыта працуюць ля кожнага рынку, а каля аддзяленняў банкаў яны так лаяльна суседнічаюць з міліцыянерамі, што нават хочацца пацікавіцца ў вартавых закону, каго ж яны ахоўваюць.

А логіка пракуратуры мне ўяўляецца даволі загадкавай: распачынаць барацьбу з вынікамі (аб'явамі ў газетах), а не з прычынай (чорным валютным рынкам) здаецца сама меней нелагічным. Іншая размова, што «і барацьба з прычынай», калі яна раптам пачнецца, асабіста мне бачыцца глыбока памылковай, бо толькі павялічыць розніцу паміж курсам куплі і продажу, і адпаведна ўзрастуць прыбыткі перакупшчыкаў. Не кажучы ўжо пра тое, што валютная біржа — не вулічная, а афіцыяльная (чаго ў нас няма і што варта было б стварыць) — неабходны элемент рыначных адносін у цывілізаванай дзяржаве.

Віталь ЦЫГАНКОЎ.

Барыс ЛУЦЭНКА:

«Іншы раз я сумую па тых часах, калі тэатр і глядач былі больш патрэбны адно аднаму»

Дзяржаўны рускі драматычны тэатр адзначыў сваё шасцідзесяцігоддзе. Менавіта ў 1932 годзе калектыў, які працаваў у Бабруйску і якім кіраваў вядомы рэжысёр, акцёр і педагог Уладзімір Кумельскі, атрымаў статус Дзяржаўнага драматычнага тэатра БССР. З гэтага часу і пачалася яго гісторыя. На працягу многіх год Рускі драматычны імкнуўся і імкнецца беражліва захоўваць традыцыі рускай сцэнічнай школы Малога і Маскоўскага Мастацкага тэатраў. На яго сцэне ў розныя гады, але з нязменным поспехам ішлі «Тарцюф» Ж.-Б. Мальера і «Рэвізор» М. Гогаля, «Маскарад» М. Лермантава і «Марыя Сцюарт» Ф. Шылера, «Дзядзька Ваня» А. Чэхава і «Шалёныя грошы» А. Астроўскага, «Дванаццатая ноч», «Атэла», «Макбет» У. Шэкспіра і «Апошнія», «На дне», «Ягор Булычоў і іншыя» М. Горкага... На мой погляд, «Хрыстос і Антыхрыст» Д. Мяражкоўскага (інсцэніроўка Б. Луцэнкі і У. Рудава) зойме сваё належнае месца ва ўжо існуючым доўгім спісе. Невыпадкова, што юбілейныя дні адкрыў менавіта гэты спектакль.

— Твор Дзмітрыя Мяражкоўскага даўно вабіў мяне сваёй маштабнасцю, глыбінёй думак,— гаворыць мастацкі кіраўнік тэатра, заслужаны дзеяч мастацтваў Рэспублікі Беларусь і пастаноўшчык спектакля **Барыс Луцэнка.** — У трылогіі нельга было не заўважыць неардынарны погляд пісьменніка на тыя з'явы, якія адбываліся ў перыяд праўлення Пятра І у Расіі. Вабіць у творы і тое, што Мяражкоўскі адышоў ад стэрэатыпаў у вызначэнні паводзін Пятра і царэвіча Аляксея. Царэвіч, верагодна, мог бы стаць добрым пераемнікам бацькі, заняць сваё прыкметнае месца ў гісторыі Расіі, але ён чамусьці гэтага не хоча. Відаць, таму, што не згодны з дзеяннямі Пятра. Пакуль дзяржава духоўна не адрадзілася, можа, ёй і не патрэбен быў той славуты еўрапейскі прагрэс...

РЭЖЫСУРА Б. Луцэнкі ў «Хрысце і Антыхрысце» вызначаецца яркай вобразнасцю, вынаходлівасцю. Думаю, што гледача не бянтэжаць пры ўмоўнасці дзеяння і атрыбутаў — натуральная ежа, вада, свечкі... Але, безумоўна, усю ўвагу прыцягваюць акцёрскія работы. Вельмі выразныя ў спектаклі: памяркоўны, разумны Пётр — Р. Янкоўскі, абыякавы да навакольнага свету, пакутуючы Аляксей — А. Шадзько, глыбока няшчасная, любячая крон-прынцэса Шарлота — А. Перавожкіна, высакародны, вытанчаны князь Васілій Даўгарукі — Д. Мазура, подлы і жорсткі Аляксандр Румянцаў — В. Бандарэнка, разважлівы, засяроджаны айцец Якаў — Ю. Сідараў і іншыя.

Не дзіўна, што спектакль «Хрыстос і Антыхрыст» выклікаў шмат розных меркаванняў. Такі лёс звычайна амаль у кожнага таленавітага твора. У свой час многія пастаноўкі Б. Луцэнкі атрымалі неадназначныя адзнакі. Пра іх шмат гаварылі, спрачаліся, спяшаліся ў тэатр, каб убачыць «Трохграшовую оперу» Б. Брэхта, «Трагедыю чалавека» І. Мадача, «Лазню» У. Маякоўскага, «Узнятую цаліну» М. Шолахава, «Васілія Цёркіна» А. Твардоўскага...

— Іншы раз,— працягвае Б. Луцэнка,— я па-сапраўднаму сумую па тых часах, якія называюць сёння часамі застою. Тады мы чамусьці былі неабходныя адзін аднаму. Я маю на ўвазе: тэатр — гледачу, і наадварот. Нам патрэбна была цэнзура, мы — ёй. У тэатр прыходзілі крытыкі, вырашалі: прыняць ці не прыняць той або іншы спектакль. Усе мы разам хваляваліся, адчувалі цікавасць адзін да аднаго. Можа, хтосьці і пакутаваў ад гэтага... Але ўсё ж было куды больш цікава. Памятаю, як крытыкі бурна спрачаліся наконт спектакля тэатра імя Я. Купалы «Што той салдат, што гэты» Б. Брэхта ў пастаноўцы В. Раеўскага. Меркаванні былі самыя розныя. Але справа не ў гэтым. Галоўнае — мы ведалі, што з'явіўся цікавы спектакль і трэба хутчэй бегчы ў тэатр... Сёння ж атрымалася такая сітуацыя: нібыта нас доўгі час трымалі ў клетцы, а пасля яе адчынілі, і выявілася, што дарэмна: здзіўляцца і радавацца няма чаму. Ці трэба было гэта рабіць?.. Ці патрэбны мы свайму гледачу? — гэта пытанне мяне хвалюе больш за астатнія...

— Сапраўды, вельмі важна ў наш складаны час быць патрэбным адзін аднаму. Разумець і паважаць адно аднаго. Сёння мы ўсё часцей і часцей гаворым пра адраджэнне нашай нацыянальнай культуры, мовы, сцэнічнага мастацтва. Можна пачуць і такое пытанне: а ці патрэбен на Беларусі рускі тэатр, які ставіць не беларускую драматургію і дзе размаўляюць па-руску? А якое ваша меркаванне?

— Рускі драматычны тэатр на працягу ўсёй сваёй гісторыі быў неад'емнай часткай сцэнічнай культуры Беларусі. І думаю, што ён асабліва неабходны цяпер, калі ідуць працэсы нацыянальнага адраджэння. Гэтак жа неабходны, як, скажам, тэатр імя Я. Купалы ці тэатр імя Я. Коласа. Упэўнены, што людзі, якія паглядзелі «Тутэйшых» Я. Купалы і «Залёты» В. Дуніна-Марцінкевіча, ніколькі не збяднеюць, калі паглядзяць, скажам, «Дзяльца» А. Талстога, «Злачынства і пакаранне» Ф. Дастаеўскага ці адну з цудоўных п'ес А. Чэхава. Нацыя будзе яшчэ больш багатай і мудрай, калі з аднолькавай павагай будзе ставіцца да сваёй культуры і да культур братніх народаў.

Што ж датычыць асабіста мяне, то я даўно лічу сябе беларусам і ганаруся тым, што працую ў беларускім мастацтве. Люблю прыгожую, меладычную беларускую мову. У тэатры ж мяне больш цікавіць сцэнічная мова — пошук яркай, вобразнай формы, якая б магла прыцягнуць, захапіць гледача... У гэтым годзе мне давялося пабываць у некалькіх краінах — Польшчы, Германіі, Францыі. З радасцю назіраў, як дзеячы культуры там наладжваюць адносіны паміж сабой. Галоўнае для іх — агульная справа, павага адзін да аднаго, імкненне да ўзаемаразумення. У нас жа іншы раз адбываецца так: калі ты не размаўляеш па-беларуску, то ніхто з табой гаварыць не будзе. Аб якой тут культуры можна весці гутарку... Думаю, што для гледача галоўным з'яўляецца мастацкі ўзровень таго ці іншага спектакля, а не тое, на якой ён мове. Многія п'есы беларускіх драматургаў, пастаўленыя ў розныя гады ў нашым тэатры,— яркае таму сведчанне...

РУСКІ ТЭАТР Беларусі на працягу ўсяго свайго існавання звяртаўся да беларускай драматургіі. Пільна сачыў за тым, што пішуць маладыя пісьменнікі. Многія ж п'есы менавіта на гэтай сцэне атрымалі сваё першае ўвасабленне. Можна назваць такія, як «Сымон Карызна» М. Зарэцкага, «Брэсцкая крэпасць», «Галоўная стаўка», «Дзеля жыцця» К. Губарэвіча, «Выгнанне блудніцы» І. Шамякіна, «Пад адным небам», «Куды ідзеш, Сяргей?», «Усяго адно жыццё» і «Білет у мяккі вагон» А. Маўзона, «Апошняя інстанцыя» М. Матукоўскага, «Трывога» і «Соль» А. Петрашкевіча, «Звалка» А. Дударава і цэлы шэраг іншых.

— З чым вы звязваеце планы тэатра?

— Мы з радасцю возьмем да пастаноўкі і новыя п'есы беларускіх аўтараў, калі, па-першае, яны з'явяцца ў тэатры і будуць адпавядаць добраму мастацкаму ўзроўню. На жаль, пакуль мы іх толькі чакаем. Рэпертуарная палітыка будуецца так, каб на нашай афішы з'яўляліся розныя назвы, цікавыя для самага рознага гледача. На пастаноўкі запрашаем маладых таленавітых рэжысёраў. Так, С. Астрэнка звярнуўся да малавядомай п'есы шведскага пісьменніка Х. Мартынсана «Тры нажы з краіны Вэй». А. Дольнікаў прапанаваў свой варыянт прачытання камедыі А. Талстога «Дзялец». Даволі ўдала прайшоў дэбют А. Осіпава, які паставіў па сваёй інсцэніроўцы казку для дзяцей «Жылі-былі дурні» з жыцця клоунаў цырка. Ёсць на нашай афішы і спектакль «Вар'ят і манашка» С. Віткевіча, пастаўлены запрошаным з Кракава рэжысёрам Кшыштафам Ясінскім. Гэты твор выдатнага польскага драматурга ўбачыў свет рампы ўпершыню на тэрыторыі былога СССР якраз у Мінску.

Гутарыла Вераніка КОЗЕЛ.

interfax ИНТЕРФАКС

ШЭВАРДНАДЗЕ ЗАКЛІКАЕ ТБІЛІСЦАЎ ЗМАГАЦЦА З МАФІЯЙ

Кіраўнік Грузіі Эдуард Шэварднадзе заклікаў кожнага тбілісца падтрымаць паліцыю горада ў барацьбе з мафіяй, з якой сёння «злучаюцца дыверсанты і тэрарысты ўсіх масцей». Цяпер, сказаў ён у панядзелак у ходзе сустрэчы з прадстаўнікамі ўлад Тбілісі, ізалявана ўжо да 100 тэрарыстаў і дыверсантаў.

У арганізацыі тэрору Э. Шэварднадзе абвінаваціў экс-прэзідэнта Звіада Гамсахурдыя, якога назваў «тэрарыстам сусветнага рангу». З. Гамсахурдыя, па словах кіраўніка Грузіі, «сапраўдны вораг свайго народа, але ні яму, ні яго паплечнікам не ўдасца дэстабілізаваць абстаноўку ў Грузіі». Э. Шэварднадзе заявіў, што ў Грузіі, калі спатрэбіцца, будзе ўведзена ваеннае становішча, цэнзура. «Мы навядзём адпаведны парадак, чаго б нам гэта ні каштавала, аж да прымянення рэпрэсіўных мер»,— падкрэсліў ён.

БАКУ ПРОСІЦЬ МАСКВУ ПЕРАДАЦЬ СПРАВУ ПА ФАКТУ УВОДУ У СТАЛІЦУ АЗЕРБАЙДЖАНА САВЕЦКІХ ВОЙСК У СТУДЗЕНІ 1990 ГОДА

Намеснік старшыні расійскага парламента Сяргей Філатаў атрымаў ад намесніка старшыні мілі-меджліса (парламента) Азербайджана Тамерлана Караева пасланне з просьбай аказаць садзеянне ў перадачы азербайджанскай пракуратуры 69 тамоў крымінальнай справы па факту ўводу савецкіх войск у Баку ў ноч на 20 студзеня 1990 года. У выніку гэтай акцыі былі забіты і паранены сотні чалавек.

10 ТЫСЯЧ З 15 ТЫСЯЧ ЯЎРЭЯЎ ПАКІНУЛІ ДУШАНБЕ

10 тысяч з 15 тысяч яўрэяў пакінулі сталіцу Таджыкістана за апошнія 3 гады, паведаміў агенцтву «Інтэрфакс» Міерхаім Гаўрыэлаў, сустаршыня мясцовага таварыства сяброў яўрэйскай культуры. У якасці галоўнай прычыны ад'езду М. Гаўрыэлаў назваў нестабільнасць палітычнай сітуацыі, адсутнасць гарантый бяспекі жыцця, дадаў, што ў Таджыкістане ніколі не было антыяўрэйскіх кампаній.

ЗА РАДКОМ ДЗЯРЖКАМСТАТА

Ці ўмеем мы гандляваць?

Мы ўсё больш затрачваем вырабляемага ў рэспубліцы прадукту для разлікаў за сустрэчныя закупкі. Дзяржкамстат сведчыць, што на агульную сітуацыю на спажывецкім рынку рэспублікі, якая ў апошні час зноў яўна пагоршылася, значны ўплыў аказвае рост паставак за яе межы нехарчовых тавараў. Усяго ж гэтых тавараў выраблена за студзень — кастрычнік 1992 г. на 120,4 мільярда рублёў, у рэспубліцы засталося на 77,3 мільярда, або 64 працэнты. Найбольш «канвертабельныя» — халадзільнікі, тэлевізары, газавыя пліты.

За ўсё трэба плаціць. За тыя ж метал, нафту. Справа толькі ў тым, каб выручыць за свой тавар як мага больш сустрэчнай прадукцыі (як сказана ўжо, з гэтым у нас не ўсё добра). Але ці плацяць нам?

Размова датычыць ужо менавіта плацяжоў, дакладней, іх своечасовасці. Дзяржкамстат таксама сведчыць, што запазычанасць рэспубліцы за пастаўленую прадукцыю па-ранейшаму застаецца адной з вастрэйшых праблем.

Калі на 15 лістапада рэспублікі былога Саюза завінаваціліся Беларусі 114 мільярдаў рублёў, то на 1 снежня — 142 (у сваю чаргу даўгі нашых прадпрыемстваў павялічыліся з 53,6 да 88,2 мільярда). Увогуле, чытач можа дакладна давецца, хто і колькі нам вінен і колькі мы, — з ніжэйпрыведзенай табліцы. Як бачна з яе, агульнае сальда ў гандлёвым абароце з кожнай рэспублікай у нас станоўчае. Карацей, пытанне «колькі мы» — адпадае. Але, відаць, не кожны стане гэтым ганарыцца. А, можа, мы проста не ўмеем гандляваць?

Даныя аб узаемнай запазычанасці прыводзяцца ў мільёнах рублёў.

	Запазычанасць прадпрыемстваў іншых рэспублік прадпрыемствам Рэспублікі Беларусь	Запазычанасць прадпрыемстваў Рэспублікі Беларусь прадпрыемствам іншых рэспублік	Перавышэнне запазычанасці прадпрыемстваў іншых дзяржаў прадпрыемствам рэспублікі
Усяго па Рэспубліцы Беларусь	141.674	88.223	53.451
У тым ліку:			
Расія	55.532	37.667	17.865
Украіна	20.084	8.991	11.093
Малдова	1.364	281	1.083
Арменія	321	113	208
Азербайджан	654	281	373
Грузія	287	154	133
Казахстан	3.302	2.427	875
Кыргызстан	338	69	269
Узбекістан	2.214	234	1.980
Таджыкістан	156	4	152
Туркменістан	247	38	209
Літва	1.122	446	676
Латвія	561	330	231
Эстонія	455	164	291

ЯК ПРАВЕСЦІ ПРЫВАТЫЗАЦЫЮ, КАБ НАРОД НЕ ЎПАЎ У ПРАСТРАЦЫЮ?

Адбылося чарговае пасяджэнне Кансультацыйнай нарады патрыятычна - дэмакратычных сіл. Прадстаўнікі васьмі партый (з моманту апошняй сустрэчы да Нарады далучылася і Беларуская хрысціянска - дэмакратычная злучнасць) разглядалі эканамічнае становішча на Беларусі і шляхі выхаду рэспублікі з крызісу.

Гаворка ішла перш за ўсё аб прыватызацыі, яе тэмпах і метадах ажыццяўлення. На разгляд удзельнікам нарады былі прадстаўлены некалькі канцэпцый прыватызацыі, сярод якіх сваёй канкрэтыкай і распрацаванасцю вылучаліся, бадай, тры: Аб'яднанай дэмакратычнай партыі Беларусі (АДПБ), Беларускай Сацыял-дэмакратычнай Грамады (БСДГ) і Партыі народнай згоды (ПНЗ). У тэарэтычнай спрэчцы сышліся дзве ў многім процілеглыя дактрыны: неаліберальная, якую прадстаўляў ад АДПБ эканаміст Павел Данейка, і сацыял - дэмакратычная (праўда, не класічная, а з лёгкім прысмакам постсавецкіх абставін). Прытым забаўна, што апошнюю мадэль найбольш прынцыпова і аддана адстойвалі прадстаўнікі ПНЗ, а пазіцыя Грамады знаходзілася недзе пасярэдзіне паміж двума гэтымі падыходамі.

«Задача прыватызацыі — не падзяліць уласнасць, а даць ёй працаваць. Трэба сканцэнтраваць уласнасць у руках нямногіх і сфарміраваць клас капіталістаў. Законы эканомікі паказваюць, што толькі тады павышаецца вытворчасць і адпаведна растуць даходы ўсіх грамадзян», — пераконвалі аб'яднаныя дэмакраты. «Мы не заходнія краіны, ліберальная дактрына тут дасць збой. У нас няма яшчэ трывалага сярэдняга класа, і моцнае матэрыяльнае расслаенне грамадства прывядзе да сацыяльнага выбуху», — апаніруюць ім прадстаўнікі Партыі народнай згоды. «Прыватызацыю трэба пачынаць з зямлі. Трэба выдаваць толькі імянныя чэкі і выпрацаваць агульнадзяржаўны план прыватызацыі», — лічаць грамадоўцы.

Пытанне гэта настолькі сур'ёзнае і шматграннае, што Кансультацыйная нарада вырашыла стварыць аргкамітэт па правядзенню навукова - практычнай канферэнцыі па прыватызацыі. Наступнае пасяджэнне Нарады адбудзецца 25 студзеня.

Прагноз П. Глобы на 1993 год: «Аб чым пракукарэкае Чорны Певень»

(Заканчэнне. Пачатак у № 252).

ЦЯЛЕЦ

У вас дастаткова моцнае і ўстойлівае становішча на рабоце, надзейныя сябры і заступнікі. І хоць год для вас абяцае быць не багатым на падзеі і невыразным, аднак ёсць шанц зрабіць салідныя набыцці. Могуць узнікнуць новыя ўстойлівыя сувязі ў справах. Паспяховымі будуць дзеянні і ў сферы доўгатэрміновага планавання, фінансавых адносін. У сям'і небяспека канфліктаў, рознагалоссі і сваркі, у некаторых выпадках магчымы разводы. У перыяд са студзеня па ліпень магчымы «удары ад начальства». Дрэнна будзе адносна кар'еры, немагчымасць руху па службе, таму што перашкаджаць у гэтым будуць вашы тайныя недабразычліўцы. На гэты перыяд старайцеся не планаваць далёкіх паездак і пераездаў, яны будуць звязаны з вялікімі цяжкасцямі і непрыемнасцямі.

БЛІЗНЯТЫ

Для вас гэты год акажацца ўдачным. Асабліва пашанцуе ў пытаннях кахання і паразумення з блізкімі, чаму вельмі садзейнічаюць дабратворныя промні Юпітэра і Венеры. У першай палавіне года ў вырашэнні сур'ёзных і важных праблем вас чакае ўдача і высокае заступніцтва. Розныя паездкі будуць паспяховымі, але пастарайцеся пазбегнуць далёкіх паездак у студзені і ў другой палавіне жніўня па першую дэкаду лістапада. У гэты перыяд ёсць моцная небяспека [illegible]. Новыя знаёмствы і сувязі лепш устанаўліваць у першай палавіне года. У другой палавіне пастарайцеся рэалізаваць тое, што дасягнута. Да таго ж, у гэты час вы можаце здабыць сябраў, асабліва самыя блізкія. А дзеля гарманічных адносін з людзьмі пастарайцеся адкінуць лішнія самаўпэўненасць і самадастатковасць. Калі будзеце арыентавацца на дзелавога партнёра — не прагадаеце.

ХОЧАЦЕ — ВЕРЦЕ, ХОЧАЦЕ — ПРАВЕРЦЕ

РАК

Год акажацца даволі кантрасным, актыўным, з рэзкай зменай уражанняў. [illegible]

ЛЕЎ

Зіма, вясна і лета могуць аказацца для вас няўдачнымі. Немагчыма праявіць актыўнасць, туга, дэпрэсія, праследуюць розныя экстрэмальныя сітуацыі. Праз усё гэта неабходна будзе прайсці. Мабілізуйце вытрымку, мужнасць і пачуццё гумару, бывае ж і горш. З любой непрыемнай сітуацыі можна знайсці выйсце.

Толькі восенню можна чакаць прыхільнасць да вас зорак. Восень з'явіцца своеасаблівым трамплінам у будучыню. Можна спадзявацца на добры фізічны і эмацыянальны стан, удачу ў справах, палепшыць матэрыяльнага становішча. Прыйдзе дапамога ад сяброў, але блізкія могуць здрадзіць, з'явіцца аднадумцы і добрыя памочнікі. Вас напаткае ўзвышанае рамантычнае каханне. Толькі ў гэты час непажаданы далёкія паездкі. Удалечыні ад дому вас падсцерагаюць спакусы і чараўніцтвы.

ДЗЕВА

Стабільнасць і ўстойлівасць — вось галоўная характарыстыка года. Усё будзе сваёй чаргой — і сямейныя справы, і работа, і набыццё маёмасці. Чакаюць удачы ў дарогах, далёкіх вандроўках. Але найбольш удалае ў гэтых адносінах лета. Тыя, хто не быў звязаны сямейнымі вузамі, [illegible]

ШАЛІ

Не ўпусціце свой шанц. Многім з вас прадастаўляецца магчымасць зрабіць кар'еру, [illegible] Асабліва ўдалым перыядам для «ўваходжання ва ўладу» акажацца зіма, вясна і лета. Аднак ведайце, што бясплатна ў гэтым жыцці мала што бывае. За кар'еру, магчыма, вам прыйдзецца ахвяраваць каханнем. І ў гэтай галіне вас чакаюць суцэльныя засмучэнні і няўдачы, вы можаце быць выкарыстаны як трамплін. Вельмі напружана складуцца ўзаемаадносіны са старэйшымі сваякамі. Будзе неўтульна ў доме і сярод блізкіх. Ёсць рызыка аказацца ўцягнутым у бясконца доўгія спрэчкі і цяжбы, судовы разбор, якія для вас могуць аказацца няўдачнымі. Прыкрыя дробязі будуць пастаянна выбіваць з каляіны, выводзіць з раўнавагі. Усё гэта абяцае другая палавіна года. Даволі няўдалымі на працягу ўсяго года акажуцца спробы перамены месца жыхарства.

СКАРПІЁН

[illegible]

СТРАЛЕЦ

[illegible]

КАЗЯРОГ

[illegible] ражнасць і абачлівасць у дзеяннях ніяк не пашкодзяць.

ВАДАЛЕЙ

Лёс яшчэ ўсё выпрабоўвае вас на трываласць. І асабліва ў першай палавіне года. Май і чэрвень акажуцца найбольш цяжкімі. Вас чакае дарэмная трата сіл у розных канфліктных працістаяннях. Для няўмеючых валодаць сабой гэта пагражае інфарктам і інсультам. Толькі ў жніўні ўдасца выйсці з гэтай паласы нешанцавання. З'явіцца вялікая сіла для важных спраў. Удасца ўмацаваць свой аўтарытэт, палепшыць матэрыяльнае становішча. І яшчэ. Год гэты будзе адзначаны вялікім каханнем, высокімі, светлымі пачуццямі.

РЫБЫ

Мабілізуйцеся, не раскісайце, у адваротным выпадку вам прыйдзецца яшчэ горш — вас чакаюць сур'ёзныя выпрабаванні. Для многіх гэта будзе проста цяжкі дэпрэсіўны год. Хваробы, падрыў прэстыжу — гэта не самыя вялікія цяжкасці. Асноўная цяжкасць — у вашай натуры: глядзіце на рэчы больш рэальна, не аддавайцеся дэпрэсіі. Вам неабходна будзе адмовіцца ад мінулых, цяжкіх вузаў, перайсці на новы, больш высокі ўзровень свайго развіцця. [illegible]

P. S. Больш падрабязную інфармацыю аб тым, што вас чакае ў наступным годзе, вы зможаце атрымаць 27 і 28 снежня ў Палацы спорту.

Падрыхтавала да друку Алена КОНЫШАВА. РІД.

ЧЫТАЧ — ЧЫТАЧАМ

КАЛЯДУЙЦЕ!

Заўтра Каляды. Нарэшце і ў нашай краіне гэта такое ж свята, як і Новы год. А я добра памятаю той час, калі ў дзень гэтага свята мае школьныя настаўнікі ставілі ля касцельнай брамы, шкадалі, складалі «чорныя спісы». І ўсім было брыдка.

Цяпер жа мне хочацца павіншаваць з Калядамі ўсіх чытачоў «Звязды», хрышчаных у касцёле, землякоў і суродзічаў, пажадаць ім шчасця, любові і калядоўшчыкаў пад вокнамі.

Крыху пра сябе. Жыву ў Лідзе, працую машыністам кацельні. Прызнаюся: пішу вершы, фельетоны, артыкулы, якія друкуе наша раёнка. Асмельваюся прапанаваць некалькі вершаў «Звяздзе». Ацаніце іх без скідкі.

Іосіф МАСЯН.

АД РЭДАКЦЫІ: Мы вырашылі, што адзін з вершаў Іосіфа Масяна «На Каляды» зусім някепскі.

***

Пахне сена пад белым абрусам
І чакае куцця на стале.
Пажадаю усім беларусам
Спраўдзіць мары, надзеі свае.

Хоць на міг, на кароткі час святаў
Мы забудзем і крыўды, і звадкі.
Зорнай ноччу варожаць дзяўчаты,
На пытанні шукаюць адгадкі.

Месяц вызірне з хмаркі над садам,
І дзівосна раскведіцца снег.
Нехта стукае ў дзверы: Каляды!
Механоша, давай сюды мех...

Фота Яўгена КАЗЮЛІ.

ПРАГРАМА ТЭЛЕПЕРАДАЧ

28 снежня, ПАНЯДЗЕЛАК

Беларускае тэлебачанне

14.20. «Аголеная душа ў голым целе». Спектакль Каўнаскага тэатра пантамімы.
16.30. Выяўленчае мастацтва. 3-ці клас.
16.55. «Пудзіла». Мультфільм.
18.00. Каралеўскае паляванне.
19.00. Абласныя навіны (Брэст).
19.10. Мерыдыян. Тэлечасопіс.
19.40. «Байкальскія ўражанні».
19.50. Старасвецкі вальс. Канцэрт.
20.20. На пытанні адказвае старшыня праўлення Белспажыўсаюза Р. З. Грышчанкоў.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. Спартыўны тэлекур'ер.
21.50. Тэлевізійны Дом кіно.
23.05. НІКа.
23.20. Закрыццё фестывалю новай беларускай музыкі.

Канал «Астанкіна»

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. Народныя мелодыі.
8.35. Паглядзі, паслухай...
8.55. «Падарунак Чорнага Чарадзея». Маст. фільм.
10.10. Новае пакаленне выбірае.
11.00. Навіны.
11.20. Знакі імгненняў, што раняць.
14.00. Навіны.
14.25. Тэлемікст.
14.55. Блакнот.
15.00. «Прыгоды Нязнайкі».
16.05. Старцінэйджар.
16.50. Тэхнадром.
17.00. Навіны.
17.25. Зорная гадзіна.
18.05. «Астанкіна» прадстаўляе.
18.25. «Гол».
18.55. Анталогія гумару.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. «Дробязі жыцця». 13-я серыя «Пад Новы год...»
21.10. «Новая студыя» прадстаўляе. Прэс-клуб.

Канал «Расія»

17.00. На Усерасійскім фестывалі творчасці інвалідаў.
17.30. Маст. фільм «Аперацыя «Моцарт» (Францыя). 1-я серыя.
18.00. Настальгічныя вячоркі.
18.35. Маналог аднаго рэжысёра.
18.45. Навагодні пірог.
19.00. Весткі.
19.25. «Імажэн». Маст. фільм (Францыя). 1-я серыя.
21.00. Без рэтушы.
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
22.45. «Паміж каханнем і каханнем распяты мой век». М. Цвятаева.

29 снежня, АЎТОРАК

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
9.00. Выяўленчае мастацтва. 3-ці клас.
9.25. «Рыцары неба». Тэл. маст. фільм (Францыя). 16-я серыя.
9.55. «Голас». Фільм-канцэрт.
16.30. Выяўленчае мастацтва. 6-ы клас.
16.50. «Прыгоды Электроніка». Маст. фільм. 1-я серыя.
18.00. Рэгіён. Перадача з Гомеля.
18.45. Дак. фільм «Чэгем».
19.00. Абласныя навіны (Віцебск).
19.10. «Роднае слова».
19.50. Фільм-канцэрт.
20.10. Мост.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. Тэлебіржа.
21.40. Прэс-канферэнцыя Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. С. Шушкевіча.
22.25. «Рыцары неба». Маст. фільм (Францыя). 19-я серыя.
22.55. НІКа.
23.10. «Начное рандэву». Частка 1-я.

Канал «Астанкіна»

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
[illegible]
16.50. Прэс-экспрэс.
17.00. Навіны.
17.25. «Цяпло душы тваёй» (Мінск).
17.55. Мультфільм «Крылаты, махнаты ды масляны».
18.05. Маст. фільм «Вяртанне ў Эдэм» (Аўстралія).
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Кінапанарама.
22.40. Паэтычны альбом.
23.00. Навіны.
23.25. «100 градусаў С».
0.05. «Фаварыт». Маст. фільм. 1-я серыя.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.25. Час дзелавых людзей.
7.55. Без рэтушы.
8.50. «Дай лапу, сябар!».
9.05. Настальгічныя вячоркі.
9.35. «Падарожжы пана Клякса». Маст. фільм.
10.55. Антракт. Група «Яблык».
11.00. «Імажэн». Маст. фільм (Францыя). 1-я серыя.
12.35. Гандлёвы дом «Т. Ін. Ка».
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. Тэлебіржа.
15.30. Цела—храм душы.
16.00. Там-там навіны.
16.15. «Як жывеш, Уфа?»
17.00. Маст. фільм «Аперацыя «Моцарт». 2-я серыя.
17.30. Парламенцкі веснік.
17.45. Незгаральная купіна. «Дзеці Расіі ў пошуках Бога».
18.35. Мульці-пульці. «Ну, пачакай!»
18.45. Навагодні пірог.
19.00. Весткі.
19.25. «Санта-Барбара».
20.15. Зімовае зачараванне.
21.00. Покліч Вадалея. «Год Чорнага Пеўня».
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Арт-абстрэл.
23.30. Біг-бэнд (Швецыя).

30 снежня, СЕРАДА

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. Кінанарыс «На варце прыроды».
9.00. Выяўленчае мастацтва. 6-ы клас.
9.20. «Рыцары неба». Мастацкі фільм (Францыя). 17-я і 18-я серыі.
16.30. «Прыгоды Электроніка». 2-я серыя.
17.35. «Добры лес», «Снегурачы». Мультфільмы.
18.00. Дак. фільм «Вольніца».
18.25. Гаспадар. Народнагаспадарчы комплекс рэспублікі: вынікі і прагноз.
18.55. Зачытайце маё пісьмо...
19.00. Абласныя навіны (Гомель).
19.10. Сустрэча для вас. Святочны выпуск.
20.10. Інтэрв'ю Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь В. Ф. Кебіча.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. Рэйтынг.
22.00. «Рыцары неба». Мастацкі фільм. 20-я серыя.
22.30. «Начное рандэву». Частка 2-я.
23.15. НІКа.
23.30. «Патаемны намер». Начны акцёрскі клуб.

Канал «Астанкіна»

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. В.-А. Моцарт. Сімфонія № 15 соль мажор.
8.35. «Пітэр Пэн». Мастацкі фільм. 2-я серыя.
9.45. Што? Дзе? Калі?
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. «Д'Артаньян і тры мушкецёры». 2-я серыя.
12.55. «Фаварыт». Мастацкі фільм. 2-я серыя.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Тэлемікст.
15.10. Блакнот.
15.15. «Прыгоды Нязнайкі».
16.10. Паміж намі, дзяўчынкамі...
16.50. Прэс-экспрэс.
17.00. Навіны.
17.25. «Кірункі свету».
17.50. Мініяцюра.
18.05. «Вяртанне ў Эдэм» (Аўстралія).
18.55. «Партрэт на фоне». Я. Лявонаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
10.40. Рэпартаж ні аб чым.
21.00. Хакей. Кубак еўрапейскіх чэмпіёнаў. Фінал.
23.00. Навіны.
23.25. Навагодняя дыскатэка праграмы «50×50».
0.55. «Фаварыт». Мастацкі фільм. 2-я серыя.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.25. Час дзелавых людзей.
7.55. Паралелі. «Ранішні канцэрт».
8.10. Рэтра. Л. Міраў і М. Навіцкі.
8.50. «Ледзяная ўнучка». Мастацкі фільм.
10.00. Арт-абстрэл.
11.00. «Санта-Барбара».
11.50. «Дамашні клуб».
12.05. «Абзац».
12.35. «Т. Ін. Ка.».
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. Бізнес: новыя імёны.
15.15. Студыя «Рост».
15.45. Там-там навіны.
16.00. Далёкі Усход.
16.45. Хрысціянская праграма.
17.15. «Аперацыя «Моцарт». 3-я серыя.
17.45. Навагодні пірог.
18.00. «Час фартуны».
19.00. Весткі.
19.25. «Санта-Барбара».
20.15. Хрона.
20.45. Спецыяльны камерцыйны веснік.
20.55. Прэзентацыя «Шынка на Цвярской».
21.15. Шарман-шоў.
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Шарман-шоў. Частка 2-я.
23.45. Тэатр «Эрас Ева».

31 снежня, ЧАЦВЕР

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
9.30. «Рыцары неба» (Францыя). 19-я і 20-я серыі.
10.30. Дак. фільм «Белыя ружы».
11.00. Канцэрт.
12.05. «Марыца». Музычны фільм.
13.10. «Мецічара—звер марскі». Мастацкі фільм з субцітрамі.
14.35. Стракатая музычная скарбонка.
15.15. «Прыгоды Электроніка». 3-я серыя.
16.30. Мультфільмы «Самая салодкая дыня», «Бяскрылае гусяня», «Нехачуха», «Пластылінавая варона».
17.10. «Карнавальная ноч». Мастацкі фільм.
18.25. Запрашаем на вячоркі.
19.25. «Майстэрня». Г. Вашчанка.
20.10. «Прадвеснікі мінулага».
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. Студыя «КіТ».
23.00. «Начное рандэву». Частка 3-я.
23.50. Навагодняе віншаванне беларускаму народу. Выступленне Старшыні Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь С. С. Шушкевіча.
0.05. «Начное рандэву». Працяг музычна-забаўляльнай праграмы.
01.50. «Царскае паляванне». Мастацкі фільм.

Канал «Астанкіна»

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. «Эпізоды». Канцэрт.
8.40. Кідзі-відзі.
8.55. «Дванаццаць месяцаў». Мастацкі фільм. 1-я серыя.
10.10. Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. «Д'Артаньян і тры мушкецёры». Мастацкі фільм. 3-я серыя.
12.30. «Бывай, філасофія». Пра Б. Пастарнака.
13.05. «Іронія лёсу, ці З лёгкай парай». 1-я і 2-я серыі.
16.10. ...Да 16 і старэйшым.
16.50. Прэс-экспрэс.
17.00. Навіны.
17.25. «Расамаха і лісіца». Мультфільм.
17.35. Музыка ў эфіры. Навагодні выпуск.
18.50. «Вяртанне ў Эдэм» (Аўстралія).
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Лато «Мільён».
21.10. М. Задорнаў. «У кожным жарце ёсць доля... жарту».
22.20. Навагодняя ноч-93.
2.50. Снабачанне.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.25. Час дзелавых людзей.
7.55. Гуфі-геймз.
8.45. Студыя «Рост». Бескарысныя ўрокі.
9.15. «Кампазітар І. Дунаеўскі: жыццё, песні, лёс».
10.15. Навагодні дайджэст-92.
11.00. «Нейлонавая ёлка» Мастацкі фільм.
12.15. Спявае Ігар Карнялюк.
12.55. «Т. Ін. Ка.»
13.00. Весткі.
13.25. Альбуцыд. Навагодні агляд.
14.20. «Вечная класіка».
15.10. Белая варона.
16.00. Успамінаючы Ганну Герман.
16.30. «Я шчаслівы чалавек». Г. Менглет.
17.30. «Аперацыя «Моцарт». 4-я серыя.
18.00. Вуснамі дзіцяці.
18.45. Навагодні пірог.
19.00. Весткі.
19.25. Студыя «Сатырыкон». «Ха-ха-Хазанаў».
20.25. «Яблычак». Мастацкі фільм (ЗША).
22.00. Весткі.
22.25. Фальклор.
23.00. Віншуем з Новым годам!
23.05. Маскі-шоў.
23.35. Танцавальны марафон.
0.20. Джэнтльмен-шоў.
0.30. Клуб ілюзіяністаў.
1.00. «Чырвоная маска смерці». Мастацкі фільм (ЗША).
2.30. «Медзвяжуць», «Мартынка». Мультфільмы для дарослых.
2.50. Экзотыка.

1 студзеня, ПЯТНІЦА

Беларускае тэлебачанне

9.05. Дак. фільмы.
10.05. Музычны фільм.
10.50. Казкі навагодняй ёлкі.
11.25. Мультфільм «Лялечкі-малышкі». 5-я серыя.
11.50. П. І. Чайкоўскі. «Шчаўкунчык».
13.45. Мультфільм «Домік для ўсіх».
14.00. Тэлебом. Гала-канцэрт пераможцаў тэлеконкурсу юных талентаў.
15.50. З музыкай на Вы. Г. Гарэлава.
16.30. «Сіртакі». Мастацкі фільм.
17.45. Мультфільм.
18.00. «Што ў скрыні маю...» Сустрэча з народнымі майстрамі Століншчыны.
19.00. Тэлевізійная дошка аб'яў.
19.10. Паміж намі, жанчынамі.
20.20. Адраджэнне. «Аркадзь Смоліч».
21.00. Панарама.
20.40. Калыханка.
21.30. «Вочы чорныя». Мастацкі фільм. 1-я і 2-я серыі.
23.25. «Начное рандэву». Частка 4-я.

Канал «Астанкіна»

7.35. «Містэр Кругер і Каляды». Зімовая казка.
8.05. «Пінгвіняня». Мультфільм.
8.15. «Усе любяць цырк».
9.00. «Дванаццаць месяцаў». Мастацкі фільм. 2-я серыя.
10.20. На балі ў Папялушкі.
11.30 Пані Ўдача.
12.10. Навагодняе віншаванне з Вены.
14.30. Навіны (з сурдаперакладам).
14.55. Прэм'ера тэлевізійнага чатырохсерыйнага маст. фільма «Мушкецёры праз дваццаць гадоў». 1-я серыя.
16.00. Конкурс прыгажосці сабак.
16.35. «Каханне з першага погляду». Міжнародны выпуск.
17.10. Мультфільм.
17.20. Марыя Міронава: учора, сёння, заўтра.
18.10. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Хіт-парад Астанкіна.
23.00. Навіны.
23.25. «ВІД» прадстаўляе.
23.55. Мультфільм для дарослых «Энеіда».

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.25. «Чароўны пярсцёнак». Лялечны спектакль.
8.15. Рэтра-шлягер
8.50. «Свята Нептуна». Мастацкі фільм.
9.35. «Жаночая астралогія, ці Хто страляў у маёра Проніна».
10.20. Міс Амерыка-92.
11.50. «Чорны прынц Аджуба». Маст. фільм (СССР — Індыя). 1-я серыя.
13.00. Весткі.
13.25. «Чорны прынц Аджуба». 2-я серыя.
14.30. Фарс-мажор.
15.00. А. Адан. Балет «Жызель».
16.35. Мульці-пульці. «Чабурашка».
16.55. «Аперацыя «Моцарт». 5-я серыя.
17.25. Баскетбольны агляд НБА.
17.55. «Калядная зорка». Мастацкі фільм. 2-я серыя.
18.45. Навагодні пірог.
19.00. Весткі.
19.25. «Цана скарбаў». Мастацкі фільм.
21.00. «К-2» прадстаўляе: «Ведай нашых».
22.00. Весткі.
22.25. Да 70-годдзя Б. Брунова.
23.55. Ціхі дом.

2 студзеня, СУБОТА

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Той самы Мюнхгаўзен». Мастацкі фільм. 1-я серыя.
10.00. Паказвае Гомель. Навагодняя праграма.
11.00. Тыдзень планеты.
11.15. «Лада ОМС» прадстаўляе: «Мапет-шоў»; «Лялечкі-малышкі».
11.40. Асілак.
12.00. Метраном.
13.00. Новыя вершы Віктара Шніпа.
13.20. Ці ведаеце вы Кітай? Тэлевіктарына.
14.45. Мультфільмы.
15.40. Студыя «Тэлесябрына».
16.05. Навагоднія метамарфозы. Забаўляльная праграма.
16.50. Мультфільм.
17.05. Клуб вясёлых і знаходлівых.
18.05. Заір Азгур: роздум пра жыццё.
[illegible]

Канал «Астанкіна»

[illegible]
11.00. Медыцына для цябе.
11.40. Тэлесерыял «АБВГД ЛТД». 11-я серыя.
12.10. «Дзяўчаты». Мастацкі фільм.
13.50. Тэхнадром.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.20. «Мушкецёры праз 20 гадоў». 2-я серыя.
15.35. Ультра-сі.
16.35. Чырвоны квадрат.
17.15. «Каламбія Пікчэрс» прадстаўляе мастацкі фільм «Олівер» (ЗША).
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Клуб вясёлых і знаходлівых.
22.40. Аўтаралі Парыж—Дакар.
23.00. Навіны.
23.20. Хіт-топ-шоў «50×50»

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.25. Сам-насам пры сведках. Лора Квінт.
8.00. Мульці-пульці. «Навагодняя ёлка».
8.20. Сямейныя сустрэчы.
9.15. Цёзкі-шоў.
10.00. Непазнаны Сусвет
11.00. «Казка вандраванняў». Мастацкі фільм.
12.40. Хор анёлаў.
13.00. Весткі.
13.25. «Бурда модэн» прапануе...
13.55. «Дараэмон».
14.10. Сам сабе рэжысёр.
14.55. «Барвовая трава». Кінакамедыя.
15.25. Залатая шпора.
15.55. Футбол без граніц.
16.50. Аперацыя «Моцарт». 6-я серыя.
17.20. Мульці-пульці. «Двое».
17.30. «Аркадзь Арканаў з сябрамі і для сяброў».
18.45. Навагодні пірог.
19.00. Весткі.
19.20. «Мадо, да запатрабавання». Мастацкі фільм (Францыя—Расія).
21.00. Музыка буйным планам. «Пласіда Damінга ў Маямі».
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Асарці.
23.00. Праграма «А».
23.30. Ад лібітум.
24.00. «Ваўкадаў». Мастацкі фільм.

3 студзеня, НЯДЗЕЛЯ

Беларускае тэлебачанне

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Той самы Мюнхгаўзен». Мастацкі фільм. 2-я серыя.
9.50. Тэлевізійны дак. фільм.
10.00. Урокі здароўя.
10.30. Восьмы колер вясёлкі
11.40. «Садко». Мастацкі фільм.
13.10. «Мы адной табе належым». Канцэрт.
14.20. У свеце спартыўнага танца.
15.05. Мультфільмы «Атракцыён», «Кошчын дом».
15.35. Гала-канцэрт студэнцкіх калектываў — удзельнікаў Дзён фізіка ў Мінску
17.00. Дабрадзея.
18.00. «Лада ОМС» прадстаўляе: «Мапет-шоў». Мультфільм. «Лялечкі - малышкі».
18.25. «Вячоркі».
18.50. Паўлюк Багрым.
20.00. Панарама.
20.40. Калыханка.
21.05. «Салодкія мроі». (ЗША).
22.35. Студыя «Тэлесябрына».
23.15. Шоў-казіно.

Канал «Астанкіна»

6.20. Навіны.
6.35. Ранішняя гімнастыка.
6.45. Тыраж «Спортлато».
7.00. Гадзіна сілы духу.
8.00. «Дэнвер — апошні з дыназаўраў» (Францыя).
8.30. Пакуль усе дома.
9.00. Ранішняя зорка.
9.50. «Пунсовая кветачка». Мастацкі фільм.
11.05. Іграе П. Нерсесьян (фартэпіяна).
11.15. Былое.
11.55. «АБВГД ЛТД». 12-я серыя.
12.25. Мультфільм «Піф і Геркулес».
12.35. «Падводная адысея каманды Кусто».
13.25. «Эрмітаж». Фільм 1-ы.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.20. «Мушкецёры праз 20 гадоў». 3-я серыя.
15.35. Жывое дрэва рамёстваў.
15.40. Максіма.
16.10. Панарама.
16.50. Мультфеерверк. «Каспер і яго сябры». (Англія). «Сапраўдныя паляўнічыя на прывіды» (ЗША).
17.45. Навіны.
18.00. Цудоўная сямёрка.
18.55. Кінаафіша.
19.30. Мастацкі фільм «Баляванне Валтасара, ці Ноч са Сталіным».
21.00. Вынікі.
21.45. Спартыўны ўік-энд.
22.00. «Шырэй круг!». У перапынку (23.00) — Навіны.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.30. Свет спорту вачамі фірмы «Жылет».
8.00. Наш сад.
8.30. Калядныя песні
9.00. «Стары млын».
9.30. Мультфільм.
[illegible]

ВЯСЁЛЫ АЛОВАК

Малюнак Валерыя ВЯРЦЕІКІ.

ТЭЛЕБАЧАННЕ

24 снежня

Беларускае тэлебачанне

16.20. Фільм — дзецям. «Тры таўстуны».
17.50. Чарнобыль: праблемы і вырашэнні. Перадача з Гомеля.
18.20. Бізнесклуб «Партнёр». Маладзечна і яго жыхары.
18.50. Тэлевізійная дошка аб'яў.
19.00. Абласныя навіны (Гродна).
19.10. Зачытайце маё пісьмо...
19.20. Як пачаць уласную справу? Дыялог амерыканскіх бізнесменаў.
19.55. Тыдзень Беларускага ўрада.
20.30. Беларускія каляды.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Справа выпадку. Латарэя ўдачы.
21.40. Беларускія каляды.
21.55. Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок» прадстаўляе... Студыя «Формула».
23.25. НІКа.

Канал «Астанкіна»

11.20. «Багатыя кварталы». Маст. фільм (Францыя). 3-я серыя.
12.55. «Валодзя вялікі, Валодзя малы». Маст. фільм.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.20. Тэлемікст.
15.10. «Чараўнік Ізумруднага горада». 7-я і 8-я серыі.
15.45. Духоўная згода.
16.05. Алеся і кампанія.
16.45. Прэс-экспрэс.
17.00. Навіны.
17.20. ...Да 16 і старэйшым.
18.00. Маст. фільм «Вяртанне ў Эдэм».
18.50. Канцэрт з твораў Р. Паўлса.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Лато «Мільён».
21.10. Да і пасля поўначы. У перапынку (23.00) — Навіны.
23.50. «Каралеўскае вяселле». Маст. фільм (ЗША).

Канал «Расія»

12.05. «Бурда модэн» прапануе...
12.35. «Т. Ін. Ка».
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. Упершыню ў Расіі.
15.30. Студыя «Рост». «Дазвольце запрасіць».
16.00. Там-там навіны.
16.15. Навагодні пірог.
16.25. Мульці-пульці. «Страшыдла».
16.35. Да Масквы далёка.
17.20. Так і жывём.
17.50. Парламенцкі веснік.
18.05. Спецыяльны камерцыйны веснік.
18.15. Мульці-пульці. «Шлёп, чмяк, бразь».
18.25. «Кэтс і сабака». Тэлефільм для дзяцей.
19.00. Весткі.
19.25. «Вячэрні цень».
20.25. У свеце аўта- і матаспорту.
20.55. «48 гадзін». (Сі бі-эс).
22.00. Весткі.
22.25. Спартыўная карусель.
22.40. На сесіі ВС Расіі.
23.10. Публіцыстычная праграма.

25 снежня

Беларускае тэлебачанне

9.00. Беларускія каляды. Святочная праграма студыі «Тэлесябрына».
12.30 Навіны.
12.50 Працяг святочнай праграмы.
15.00. Сем колераў радасці.
15.30. «Калядныя казкі». Фільм —дзецям.
16.45. Існасць. Духоўна-рэлігійная праграма.
17.30. Навіны.
17.50. «Маленне пра чашу». Дак. фільм.
18.20. «Вяртанне блукаючай зоркі». Мікола Гусоўскі і яго паэма «Песня пра зубра».
18.45. «Аэліта, не чапляйся да мужчын!» Маст. фільм.
20.10. Дак. фільм
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. «Рыцары неба». Маст. фільм. 18-я серыя.
22.05. «Песню бярыце з сабою». Часткі 1-я і 2-я.

Канал «Астанкіна»

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. Мультфільмы «Калі запальваюцца ёлкі», «У лесе нарадзілася ёлачка».
8.45. Клуб падарожнікаў (з сурдаперакладам).
9.35. Канцэрт Э. Грача і яго вучняў.
10.20. ...Да 16 і старэйшым.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. «Гэта цудоўнае жыццё». Маст. фільм (ЗША).
13.30. «Прыгоды Стынгрэй». Маст. фільм.
13.40. «Мартышка і смыкі». Мультфільм.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.20. Брыдж.
14.45. Бізнес-клас.
15.05. «Чараўнік Ізумруднага горада». 9-я і 10-я серыі.
15.40. І.-С. Бах. «Брандэнбургскі канцэрт».
15.55. Цэнтр.
16.35. Тэхнадром.
16.45. Прэс-экспрэс.
17.00. Навіны.
17.25. Эканамічны клуб.
18.25. Чалавек і закон.
18.50. Поле цудаў.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. Маст. фільм «Эратычнае шоў» (Венгрыя).
21.35. ВіД прадстаўляе.. Палітбюро.
22.05. Музагляд.
22.45. Чалавек тыдня.
23.00. Навіны.
23.20. Аўта-шоў.
23.40. Пляцоўка агляду.

Канал «Расія»

7.00. Весткі.
7.25. Час дзелавых людзей.
7.55. Вольны час. «Тэлебудсэрвіс».
10.00. Лепшыя гульні НБА.
11.00. «Гіпербалоід інжынера Гарына». Маст. фільм.
12.35. Гандлёвы дом «Т. Ін. Ка.».
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
15.00. Тэлебіржа.
15.30. Студыя «Рост». Тон-лабірынт.
16.00. Там-там навіны.
16.15. Навагодні пірог.
[illegible]

Наступны нумар газеты «Звязда» выйдзе ў аўторак, 29 снежня.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь, калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ. Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ПАХМАНЕНКА, М. МІХЕЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫМАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. ЦІХАНОВІЧ, С. ШАЦЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220041, гор. Мінск, праспект Ф. Скарыны, 77, рэдакцыя газеты «Звязда». ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 32-51-05, аддзела пісьмаў — 32-04-52, 32-41-92, навін — 32-60-13, аддзел па рэкламе і аб'явах — 32-35-91. Тэлефакс: 32-22-03.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Тыраж 81.098. Індэкс 63.850. Зак. 253. Выходзіць 250 разоў на год. Нумар падпісаны ў 20.00.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12